

Commissie Dierenwelzijn – ethiek en Wetgeving

Houderijrichtlijnen **Cluster 7e**

Parkieten 5 Familie Psittacidae

Geslacht: *Pyrrhura*

2021
Document 2021 DE&W 47

© 2021 [Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers](#)

De NBvV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de teksten van deze monografie of de toepassing van de adviezen.

Printed on demand:
Bondsbureau [Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers](#)
Bergen op Zoom

Op het voorblad: *Pyrrhura molinae molinae* – Groenwangparkietw
Foto: © Piet Ooijen

Inleiding

Eén van de pijlers van de Missie van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is:
Het bevorderen van een kennis- en informatieoverdracht naar haar leden toe, waardoor zij in staat kunnen zijn hun vogels hobbymatig en duurzaam te houden, met in achtneming van de normen en waarden op het gebied van de gezondheid en het welzijn van hun vogels.

De basiskennis die nodig is op een verantwoorde wijze kooi- en volièrevogels te houden is verwoord in het “Handboek Vogelverzorging” geschreven door de Commissie Dierenwelzijn –ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers.
ISBN 978-90-582129-5-5.

Aanvullend op het Handboek Vogelverzorging zijn en worden voor veel vogelsoorten “Houderijrichtlijnen” geschreven.

Op basis van de praktijkervaringen van fokkers wordt extra aandacht besteed aan de huisvesting- en verzorgingsnormen die specifiek van toepassing zijn voor de beschreven vogelsoort.

Ook het verloop van het broedseizoen wordt beschreven.

De beschreven vogelsoorten zijn opgedeeld in clusters.

Deze indeling is afgeleid van de indeling in groepen zoals die in de avicultuur gebruikt worden.

Iedere cluster is ingericht in een vermelding van de orde, familie, geslacht en soort in een alfabetische volgorde van de wetenschappelijke namen.

In de praktijk is het vaak gewenst dat een vogelliefhebber bij het aanschaffen van een nog niet eerder gehouden vogelsoort, vooraf zo volledig mogelijk wordt geïnformeerd over de specifieke kennis die nodig is om op een verantwoorde wijze de vogelsoort te houden en of er mee te fokken.

Een houderijrichtlijn is hiervoor een goede informatiebron.

Alle verschenen houderijrichtlijnen zijn opgedeeld in clusters, beschikbaar op de website van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers. www.nbv.nl

Onlosmakelijk verbonden met houderijrichtlijnen zijn huisvestingsrichtlijnen.

In bijlage A is een huisvestingsmatrix opgenomen voor vogelsoorten die behoren tot Cluster 7e

Voorjaar 2020

Gereviseerd augustus 2021

Commissie Dierenwelzijn, -ethiek & Wetgeving NBvV

Afdeling Educatie en Kennisoverdracht

Henk van der Wal

Jan de Bruine

Inhoudsopgave cluster 7e Parkieten

Orde: Psittaciformes

Algemene houderijrichtlijn voor Papegaaien en Parkieten 5

Familie: Psittacidae

Geslacht *Pyrrhura*

<i>Pyrrhura cruentata</i>	Blauwkeelparkiet	12
<i>Pyrrhura egregia</i>	Roodschouderparkiet	19
<i>Pyrrhura frontalis</i>	Bruinoorparkiet	26
<i>Pyrrhura hoffmanni</i>	Hoffman's parkiet	33
<i>Pyrrhura leucotis</i>	Witoorparkiet	40
<i>Pyrrhura l. griseipectus</i>	Grijsborst witoorparkiet	47
<i>Pyrrhura melanura</i>	Zwartstaartparkiet	54
<i>Pyrrhura molinea</i>	Groenwangparkiet	61
<i>Pyrrhura perlata</i>	Roodbuikparkiet	68
<i>Pyrrhura picta</i>	Geschilderde parkiet	74
<i>Pyrrhura picta roseifrons</i>	Roodschedel parkiet	81
<i>Pyrrhura rhodoccephala</i>	Roodkop roodstaart parkiet	88
<i>Pyrrhura rupicola</i>	Steenparkiet	95
<i>Pyrrhura r. sandiae</i>	Sandia steenparkiet	102

Bijlage A:
Huisvestingsmatrix voor vogelsoorten, opgenomen in cluster 7e 109

Algemene Houderijrichtlijn

Parkieten deel 5

Cluster 7e

Doel van de algemene houderijrichtlijn voor Parkieten.

Het doel van deze algemene houderijrichtlijn is het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met deze groep vogels die wordt gerekend tot de volière- en kooivogels.

Dit vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze groep vogels gewaarborgd is als zij in een beschermde omgeving en een gecontroleerd milieu worden gehouden.

Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het soort eigen gedrag, het in stand houden van een goede welzijn en gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Verklaring NBvV code.

De gebruikte code is opgebouwd op basis van het NBvV vraagprogramma 2020 t/m 2024

De lettercode b.v. K heeft betrekking op de sectie waarin de vogelsoort is ingedeeld.

De dan volgende cijfercode geeft met de eerste twee cijfers aan in welke groep de vogel is ingedeeld en de dan volgende cijfers geven aan wat het volgnummer in de groep is.

Soms zijn de man en de pop in opeenvolgende volgnummers aangegeven.

Soortspecifieke houderijrichtlijnen.

Naast deze algemene houderijrichtlijn zijn voor meerdere soorten afzonderlijke houderijrichtlijnen geschreven.

Deze zijn verzameld in het document Houderijrichtlijnen Cluster 7a t/m 7e Documentnummer 2020 DE&W 43 t/m 2020 DE&W 47.

Taxonomie

In onderstaand overzicht zijn alleen de families en geslachten opgenomen van aantoonbaar in Nederland gehouden vogels waarvoor houderijrichtlijnen beschikbaar zijn en die behoren tot de Orde Psittaciformes, Familie Psittacidae, Geslacht Pyrrhura

Familie	Geslacht	Soorten
Psittacidae	Pyrrhura	14 soorten

Land van herkomst

Parkieten komen voor in de tropische gebieden in Australië, Indonesië, Molukken en oost Timor.

Oorspronkelijke biotoop.

Laag gelegen bossen, langs rivieren en waterbronnen, kokosnoot plantages en open vlakten met eucalyptusbomen.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoorten is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

De Parkieten zijn soms geplaatst op de CITES appendix I en de Europese soortenlijst A, maar de meeste soorten op de CITES appendix II en de Europese soortenlijst bijlage B. In de afzonderlijke houderijrichtlijnen van de soorten is dit nader aangegeven.

Status IUCN Red List

De status op de IUCN Red List of Threatened Species geeft de mate van bedreiging op het voortbestaan van een vogelsoort aan. De gradaties die daarbij worden onderscheiden zijn uitgestorven (EX), uitgestorven in het wild (EW), kritiek = ernstig bedreigd (CR), bedreigd (EN), kwetsbaar (VU), gevoelig (NT), van bescherming afhankelijk (CD), niet bedreigd = veilig (LC).

Het is sterk afhankelijk van de soort welke gradatie van toepassing is.

De van toepassing zijnde status moet per soort vastgesteld worden en staat vermeld op de houderijrichtlijn van een beschreven soort.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Als vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, het groot brengen van de nakomelingen, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale¹ gedragingen van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

¹ Cie DE&W NBvV, *Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels"*. 2020, uitgave NBvV. Documentnummer 2020 DE&W 04.

Gezondheid

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Parkiet lang, in een goede gezondheid verkeren.

Veel voorkomende ziekten bij papegaaien en parkieten zijn::

Virale aandoeningen;

Bacteriële en mycotische aandoeningen;

Parasitaire aandoeningen;

Voedingsgerelateerde stoornissen;

Vederafwijkingen, afgekort tot PBFD;

Intoxicaties;

Reproductiestoornissen;

Overige frequent voorkomende aandoeningen zoals:

jicht, kropstase, luchtzakscheuren, tumoren, doorgroeien van snavel

Omdat de vogels veel op de rond scharrelen verdient het aanbeveling ze jaarlijks een of twee ontwormingskuren te geven.

De poppen kunnen last krijgen van vetgezwollen (lipoma) door zwaarlijvigheid.

Huisvesting

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het “Handboek Vogelverzorging” zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Parkiet.

Parkieten kunnen goed in een binnen volière worden gehouden met een open verbinding naar een buitenvolière. Deze buitenvolière heeft bij voorkeur een afmeting van 400x200x200 (lxbxh)

De lengte van de volière is het belangrijkste. De binnenvolière voor een koppel kan 100x200x100 cm. zijn.

Worden vogels binnen gehouden in een vlucht dat moeten voorzieningen worden getroffen voor een goede beluchting waardoor de kwaliteit van de lucht zo optimaal mogelijk is.

De luchtvochtigheid is bij voorkeur gelijk aan de buitenlucht en zal gemiddeld zo'n 40 – 70% bedragen.

Het aantal lichturen binnen heeft een goede uitwerking op de ontwikkeling van de vogels.

Zeker tijdens het broedseizoen zijn de vogels 12 tot 14 lichturen nodig.

Dit aantal uren moet voor het broedseizoen al worden opgebouwd om de vogels in een optimale broedconditie te krijgen.

Buiten het broedseizoen volstaat zeker bij het houden in een volière het natuurlijke dagritme aan lichturen. In de binnenkooi of binnenvolière moet het aantal lichturen ook in de winter bij voorkeur minimaal 12 zijn.

De Parkieten moeten in de winter vorstvrij en tochtvrij kunnen overnachten in de binnenvolière.

Toch komt het voor dat de vogels er voor kiezen om ook in de winter buiten te vertoeven terwijl ze ook binnen zouden kunnen zitten.

Sociaal en soortspecifiek gedrag

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het “Handboek Vogelverzorging” zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Parkieten is aanvullend onderstaand van toepassing:

Parkieten zijn vooral in het broedseizoen erg territoriaal. Meerdere koppels in dezelfde vlucht kan alleen als de ruimte groot genoeg is. Tijdens het opgroeien van de jongen kan de man agressief worden naar de vooral jonge mannetjes.

De vogel is intelligent als het gehouden wordt als gezelschapsdier. Het is een luidruchtige papegaai.

Door de krachtige snavel is het vereist dat de volière van metaal wordt gemaakt en voorzien van zwaar gaas.

Het fokken met Parkieten

Parkiet mannen zijn vanaf het derde jaar broedrijp. De poppen al vanaf het tweede jaar.

Ervaren fokkers gebruiken vogels van tenminste vier jaar oud. Een eenmaal ontstaan koppel blijft de rest van hun leven bij elkaar.

Het broedseizoen loopt als ze buiten worden gehouden vanaf de maand maart.

Parkieten zijn holtebroeders en dienen als nestkast te beschikken over een broedblok van 30 x 30 x 60 – 100 cm. cm, met een invlieggat van 10 – 15 cm. cm. Dit broedblok kan gemaakt zijn van 18 mm multiplex. Door deze dikte ontstaat een isolerende laag. Ook kan een uitgeholde boomstam als nest dienen. Aanbevolen wordt het aanbrengen van twee invliegopeningen. Ook kan de bovenzijde open gelaten worden.

De vogels maken zelf een nest. Onder in het broedblok kan een plaatje gelegd worden met een komvormige uitholling. Als nestmateriaal wordt een laagje houtkrullen van 5 cm. dikte gebruikt.

Gedurende de opfoktijd van de jongen kan dit een aantal keren worden verschoond.

Ook gebruiken de vogels eucalyptus bladeren, laurierbladeren, naalden van de grove den en houtmoolm als bodembedekker. Deze knagen ze zelf af van de binnenkant van het broedblok.

Per broedseizoen wordt één broedronde gehouden. In sommige gevallen twee.

In een broedronde worden 2 tot 5 eieren gelegd.

Bij deze soort broeden beide ouders soms de eieren uit.

De broedtijd bedraagt 23 tot 24 dagen. De ouders brengen zelf hun jongen groot die alle goed door de jeugdruimten komen en uitgroeien tot volwassen dieren.

Voeding, drinken en badwater

Parkieten zijn zaadeters.

Zij worden gevoerd met een zaadmengsel voor parkieten zonder dat hieraan zonnebloempitten zijn toegevoegd. Op deze wijze kan vervetting worden voorkomen.

De vogels kunnen ook gevoerd worden met pellets.

De vogels zijn dol op het knagen aan takken met bladeren. Deze moeten steeds beschikbaar zijn.

Parkieten eten ook graag fruit, bessen, (gebroken) noten, wortels en jonge scheuten van planten en gekiemde zaden.

Ook kunnen hiervoor pellets worden gegeven die vers fruit e.d. kunnen vervangen.

Naast een goed zaadmengsel kan standaard fabriekseivoer aangevuld met voedingssupplementen als spirula, probiatica, Aves opfok en stuifmeelkorrels worden verstrekt.

In het broedseizoen wordt het voedselaanbod uitgebreid met insecten en of insectenpaté

De vogels krijgen zeker om de twee dagen vers schoon drinkwater.

Ze baden niet graag in badschalen. Een douche of regenbui stellen ze meer op prijs.
Een regenbui kan kunstmatig worden nagebootst.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Parkieten die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De Parkiet wordt tijdens een tijdelijke tentoonstelling afhankelijk van de grootte ondergebracht in een kleine kistkooi of in een volièrè.

De voorgeschreven tentoonstellingskooi wordt op de afzonderlijk houderijrichtlijnen per vogelsoort aangegeven.

Identificatie en registratie.

Vogelsoorten die geplaatst zijn op de CITES appendix I en de EU bijlage A moeten voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring waarop vermeld staat: de bond die de ring heeft afgegeven, het jaar waarin deze is afgegeven, de code NL, de ringdiameter, het kweeknummer van de fokker en het volgnummer. Daarnaast is een dergelijke ring voorzien van een breukzone.

Bij beschadiging van de ring door b.v. oprekken, zal de ring breken en onbruikbaar worden. Belangrijk is dat de juiste ringmaat is gebruikt.

De voorgeschreven ringdiameter is op de afzonderlijke houderijrichtlijnen voor iedere soort aangegeven.

Deze ringen moeten afzonderlijk worden besteld bij de NBvV

Er dient een administratie bijgehouden te worden waaruit blijkt aan wie een dergelijke ring is afgegeven.

Zolang de jonge vogels in uw bezit blijven, op het adres dat gelijk is aan die van de ouderdieren (die immers een EG-certificaat hebben) is een EG-certificaat voor die jongen nog niet noodzakelijk.

Zodra de jonge vogels van eigenaar wisselen dient u digitaal een EG-certificaat voor iedere vogel aan te vragen. Alleen als het EG-certificaat in uw bezit is mag de vogel het adres verlaten.

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage B, moeten om gehouden te mogen voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring.

Ook het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volièrès worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringdiameter is op de afzonderlijke houderijrichtlijnen voor iedere soort vermeld.

De houder van een ongeringde vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage B van de Europese soortenlijst moet kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de Papegaaien niet verplicht.

Aankoop en verkoop.

De aanschaf van een Parkiet als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Voor overdracht (verkoop) en het vervoer van vogelsoorten die voorkomen op bijlage A heeft de vogelliefhebber per vogel een EG certificaat nodig.

Dit EG certificaat kan digitaal worden aangevraagd via de site van de DR-Loket van het Ministerie van Economische Zaken.

Indien de mogelijkheid om dit digitaal te doen niet voorhanden is, kan een papieren formulier worden aangevraagd.

Een EG-certificaat wordt niet kosteloos verstrekt.

Omdat veel Papegaaien geplaatst zijn op de Europese soortenlijst, bijlage B, moet de verkoper voor iedere van deze verkochte vogels een overdrachtverklaring opstellen en een exemplaar daarvan beschikbaar stellen aan de koper.

Daarnaast verdient het aanbeveling ook een kopie van deze houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Wenselijk is om naast een controle op de sekse van de dieren, ook op ziektes te laten controleren door middel van een bloedafname.

De vogels laten testen op o.a. PBFD, PDD, Polyoma en Chlamydia.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Parkiet is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Een beet van een kaketoer is pijnlijker dan die van een papegaaï of parkiet.

Papegaaïachtige vogels en parkieten kunnen veel geluid produceren.

Als deze bedrijfsmatig worden gehouden wordt het vogelverblijf een inrichting genoemd. (bedrijfsmatig is b.v. een op winst gerichte bedrijfsmatige exploitatie)

Dan is de Wet milieubeheer van toepassing.

Indien papegaaïachtige vogels en parkieten hobbymatig worden gehouden is er geen sprake van een Wet milieu-inrichting, maar geldt de Algemene Politie Verordening APV.

De APV regelt het volgende:

(Geluid)hinder door dieren:

Diegene die de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor de omwonende of overigen voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.

Advies: raadpleeg voor de bouw van een vogelverblijf voor papegaaïachtige vogels en parkieten altijd eerst de Gemeente van uw woonplaats.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of de meeste Parkieten enige kans van overleving hebben. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Bovendien is het twijfelachtig of een Parkiet gedurende de winterperiode in zijn eigen levensonderhoud kan voorzien.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, –ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze algemene houderijrichtlijn opgesteld.

Literatuur

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

60 jaar Diergeneeskundig memorandum, Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013.

Adri van Kooten, Heinz Schnitke en Herman Kremer, *Papegaaien en Parkieten handboek 2013*, in 2 delen.

Joseph M. Forschaw, *Parrots of the World*, ISBN 978 1408130346

Josep de Hoy, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 1997, deel 4, ISBN 8487334229

Thiely de Moor, *Papegaaien van A tot Z, alles wat u moet weten over het houden van papegaaien*, Bloemendaal uitgevers, 2007, ISBN 978 9077462362.

Prof. dr. Thijs Vriens *de Encyclopedie van grote papegaaien*, serie Over Dieren, Uitg. Welzo Media Producties, Warffum, 2002, ISBN 905821155X

Links.

www.ibc.lynxeds.com

www.dagboek.akala.nl

www.vogelindex.nl

www.akala.nl

www.caroonacreek.nl

Specifieke houderijrichtlijn Blauwkeelparkiet

2021, versie 1.2

NBvV code K. 30.001.007

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Psittaciformes = papegaaiachtigen
Familie: Psittacidae
Geslacht: Pyrrhura

Soort: **Pyrrhura cruentata**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn geen ondersoorten.

Land van herkomst:

Het land van herkomst is het gebied vanaf het oosten van Brazilië tot aan Rio de Janeiro.

Oorspronkelijk biotoop:

Tropisch regenwoud in laagland.

Ze bevolken dan de boomkruinen en leven aan de randen van de bossen.

Beschrijving vogel:

De Blauwkeelparkiet heeft als synoniem: Blauwkeelconure en Blauwborstparkiet

De Blauwkeelparkiet is 30 cm. groot.

Het onderscheid tussen een man en pop is niet of nauwelijks waarneembaar. Het verdient aanbeveling daartoe een endoscopisch onderzoek te laten uitvoeren of een DNA onderzoek met behulp van veren van de vogel..

De snavel is grijsbruin/zwart. De ogen zijn bruingeel. Rond het oog zit een onbevederde grijze oogring.

Het voorhoofd en de bovenkant van de kop zijn grijs donkerbruin, geleidelijk naar de nek toe overgaand in grijs/donkerbruin met een gele omzoming. De wangen zijn olijfgroen, de oorstreek is roodbruin wat naar achteren overgaat in een oranjegele nekpartij. Het roodbruin van de oorstreek loopt onder het oog door tot aan de snavel.

De nek is blauwgroen. De mantel en de rug zijn groen. De onderrug is donkerrood. De stuit is rood, overgaand in groen.

De hals is groen, geleidelijk overgaand in een blauwe kropstreek. De borst, flanken en bui zijn groen.

Het onderlichaam is rood.

De vleugeldekeren zijn groen. De vleugelbocht is helder rood. De Vleugelzoom is groen.

De grote buitenste vleugelpennen zijn blauw. De buitenste vleugelpennen zijn grijs zwart.

De kleur van de onderzijde van de vleugels is olijfgroen.

De staartpennen zijn olijfgroen/geel, de onderzijde van de staart is roodbruin.

De poten zijn grijs met grijs zwarte nagels.

.Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

De Blauwkeelparkiet is geplaatst op de CITES appendix I en de Europese soortenlijst bijlage A

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Vulnerable VU = kwetsbaar.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Blauwkeelparkiet**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen² van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart.

² Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Blauwkeelparkiet lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij papegaaiachtigen bekend zijn.

Veel voorkomende ziekten bij papegaaien en parkieten zijn::

Virale aandoeningen;

Bacteriële en mycotische aandoeningen;

Parasitaire aandoeningen;

Voedingsgerelateerde stoornissen;

Vederafwijkingen;

Intoxicaties;

Reproductiestoornissen;

Overige frequent voorkomende aandoeningen zoals:

jicht, kropstase, luchtzakscheuren, tumoren, doorgroeien van snavel

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van voliëre- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Blauwkeelparkiet.

Blauwkeelparkieten worden onder gebracht in vluchten welke opgesteld staan in de buitenlucht.

Deze vluchten kunnen 300 x 100 x 200 cm. (lxbxh) zijn.

In een vlucht wordt één koppel vogels ondergebracht en zijn geen andere vogelsoorten aanwezig.

Zo worden mogelijke problemen van agressie naar andere soorten voorkomen. Vooral in het broedseizoen kunnen ze agressief zijn t.o.v. partners.

Iedere vlucht moet voorzien zijn van een overdekt gedeelte en van een vorstvrij nachthok. Zo nodig moet dit nachthok voorzien zijn van verwarming.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Blauwkeelparkiet is aanvullend onderstaand van toepassing:

Blauwkeelparkieten zijn van nature luidruchtige vogels. Ze zijn naar andere vogelsoorten erg onverdraagzaam.

Het fokken met de Blauwkeelparkiet.

De Blauwkeelparkieten zijn na het 3^e jaar broedrijp.

Het broedseizoen begint eind maart en kan doorlopen tot september.. De vogels doen 1 broedronde per seizoen.

Blauwkeelparkieten zijn holtebroeders en dienen als nestkast te beschikken over een broedblok van 25 x 25 x 60 cm, met een invlieggat van 6 cm. De wanddikte moet bij voorkeur 8 – 20 cm zijn. Tijdens het broedseizoen knagen de vogels hout af van de wand om het nest schoon te houden.

Er worden drie tot vijf eieren gelegd die door de pop zelf worden uitgebroed.

De broedtijd is gemiddeld 23 dagen. Het uitkomstpercentage is 75%

De jongen worden door de ouders zelf gevoerd.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer. In deze periode zijn de soortkenmerken nog niet zichtbaar.

Na 72 dagen zijn de jongen in zoverre zelfstandig dat ze bij de ouders weg kunnen (bijlage 1 van Besluit houders van dieren 2014).

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uit. NBvV, juni 1981, blz. 276 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, dec. 1998, blz. 534

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, mei 2009, blz. 159

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Blauwkeelparkieten zijn zaad- en vruchteneters.

Voor deze grote parkieten worden door de diverse voerfabrikanten van zaadmengsel een afzonderlijk zaadmengsel samengesteld.

In het broedseizoen kan het vetgehalte iets worden verhoogd door toevoeging van zonnebloempitten.

Het zaadmengsel wordt aangevuld met eivoer, kiemzaad, fruit en groenvoer.

Voor parkieten is fabrieksmatige eivoer beschikbaar met een grove structuur en verrijkt met gedroogde insecten, gedroogde garnalen, rozenbottels, lijsterbessen en rozijnen.

Naast grit en kiezel wordt avi terra = bodemmineralen toegevoegd aan het voedsel aanbod.

Parkieten hebben een lagere vochtopname dan zangvogels. Toch moet ook aan deze vogelsoorten vers drinkwater aangeboden worden. Bij toevoeging van vitamines aan het drinkwater moet de hoeveelheid drinkwater verdubbeld worden.

De vogels baden niet graag in open schalen. Ze kunnen dagelijks met een sproeier nat gespoten worden. Ook een fikse regenbui is een probaat middel.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Blauwkeelparkieten die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De Blauwkeelparkiet wordt 5 jaar gevraagd als Eigen Kweek en tijdens een tentoonstelling ondergebracht in een grote kistkooi..

Identificatie en registratie.

Vogelsoorten die geplaatst zijn op de CITES appendix I en de EU bijlage A moeten voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring waarop vermeld staat: de bond die de ring heeft afgegeven, het jaar waarin deze is afgegeven, de code NL, de ringdiameter, het kweeknummer van de fokker en het volgnummer. Daarnaast is een dergelijke ring voorzien van een breukzone.

Bij beschadiging van de ring door b.v. oprekken, zal de ring breken en onbruikbaar worden. Belangrijk is dat de juiste ringmaat is gebruikt.

De voorgeschreven ringmaat voor de Blauwkeelparkiet is 6 mm.

Deze ringen moeten afzonderlijk worden besteld bij de NBvV

Er dient een administratie bijgehouden te worden waaruit blijkt aan wie een dergelijke ring is afgegeven.

Zolang de jonge vogels in uw bezit blijven, op het adres dat gelijk is aan die van de ouderdieren (die immers een EG-certificaat hebben) is een EG-certificaat voor die jongen nog niet noodzakelijk.

Zodra de jonge vogels van eigenaar wisselen dient u digitaal een EG-certificaat voor iedere vogel aan te vragen. Alleen als het EG-certificaat in uw bezit is mag de vogel het adres verlaten.

Aankoop en Verkoop.

De aanschaf van Blauwkeelparkieten als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Wenselijk is ook om naast een controle op de sekse van de dieren ook op ziektes te laten controleren door middel van een bloedafname.

Voor overdracht (verkoop) en het vervoer van vogelsoorten die voorkomen op bijlage A heeft de vogelliefhebber per vogel een EG certificaat nodig.

Dit EG certificaat kan digitaal worden aangevraagd via de site van de DR-Loket van het Ministerie van Economische Zaken.

Indien de mogelijkheid om dit digitaal te doen niet voorhanden is, kan een papieren formulier worden aangevraagd.

Een EG-certificaat wordt niet kosteloos verstrekt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Blauwkeelparkiet is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Bedenk daarbij wel dat in de broedtijd ook bij rustige vogels het contact tot een minimum moet worden beperkt, zeker waar het gaat om controle in het broedblok. Niet alleen de fokker kan verwond raken maar ook de pop en de jongen kunnen worden mishandeld of gedood.

Papegaaiachtige vogels en parkieten kunnen veel geluid produceren.

Als deze bedrijfsmatig worden gehouden wordt het vogelverblijf een inrichting genoemd. (bedrijfsmatig is b.v. een op winst gerichte bedrijfsmatige exploitatie)

Dan is de Wet milieubeheer van toepassing.

Indien papegaaiachtige vogels en parkieten hobbymatig worden gehouden is er geen sprake van een Wet milieu-inrichting, maar geldt de Algemene Politie Verordening APV.

De APV regelt het volgende:

(Geluid)hinder door dieren:

Diegene die de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor de omwonende of overigen voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.

Advies: raadpleeg voor de bouw van een vogelverblijf voor papegaaiachtige vogels en parkieten altijd eerst de Gemeente van uw woonplaats.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Blauwkeelparkieten enige kans van overleving hebben. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, -ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door W.J. Nuus, fokker van Blauwkeelparkieten.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen voor *Pyrrhura* soorten, opgesteld door de TC Tropische vogels en parkieten en uitgegeven door de NBvV, 2020, blz. 36.

Diergeneeskundig memorandum, Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013

Joseph M. Forschaw, *Parrots of the World*, ISBN 978 1408130346

Adri van Kooten, Heinz Schnitke en Herman Kremer, *Papegaaien en Parkieten handboek 2013*, in 2 delen.

Thiely de Moor, *Papegaaien van A tot Z, alles wat u moet weten over het houden van papegaaien*, Bloemendaal uitgevers, 2007, ISBN 978 9077462362.

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 1997, deel 4, ISBN 8487334229

Links.

BirdLife International 2012. *Pyrrhura cruentata*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.1. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Demerara parkiet

2021, versie 1.2

NBvW code K. 30.001.018

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Psittaciformes = papegaaiaachtigen
Familie: Psittacidae
Geslacht: Pyrrhura

Soort: **Pyrrhura egregia egregia**

Soorten/ondersoorten:

Er is een ondersoort:
Pyrrhura e. obscura

Land van herkomst:

Brazil; Guyana; Venezuela, Bolivarian Republic of

Oorspronkelijk biotoop:

Dicht begroeide gebieden, in boomtoppen, tussen de bladeren.

Beschrijving vogel:

De Demerara parkiet heeft als synoniem: Roodschouderparkiet.

De lengte van deze parkiet is 25 cm. Er is geen verschil in de kleur tussen de man en pop. Het verdient aanbeveling daartoe een endoscopisch of DNA onderzoek via de veren te laten uitvoeren.

De snavel is hoornkleurig grijs. Rond het oog loopt een onbevederde witte oogring. De ogen zijn bruin.

Het voorhoofd en de schedel zijn overwegend grijs. De wangstreek is groen, de oorstreek is groen, plaatselijk roodbruin. De nek, mantel, rug en stuit zijn groen. De bovenstaart dekveren zijn groen.

De hals is donkergroen/bruin, met een gedeeltelijke geelwitte tot oranje omzoming.. De borst en flanken zijn groen. De buik is groen, iets blauw. Het onderlichaam is iets roodbruin. De onderstaart dekveren zijn grijsrood.

De vleugeldekken zijn groen. De vleugelbocht en vleugelzoom zijn oranje. De grote buitenste vleugelpennen zijn blauw, De staartpennen zijn aan de bovenzijde roodbruin. Aan de onderzijde is de staart grijsrood.

De poten zijn grijs met grijs zwarte nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:

onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als

- gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
 - d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

De Demerara parkiet staat op de CITES appendix II en op de Europese soortenlijst, bijlage B.

In de versie 1.2 van 2019 is de rubriek Aankoop en Verkoop aangepast aan de nieuwste CITES verordeningen.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern LT ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Demerara parkiet**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen³ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

³ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Demerara parkiet lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij papegaaiachtigen bekend zijn.

Veel voorkomende ziekten bij papegaaien en parkieten zijn::

Virale aandoeningen;

Bacteriële en mycotische aandoeningen;

Parasitaire aandoeningen;

Voedingsgerelateerde stoornissen;

Vederafwijkingen;

Intoxicaties;

Reproductiestoornissen;

Overige frequent voorkomende aandoeningen zoals:

jicht, kropstase, luchtzakscheuren, tumoren, doorgroeien van snavel

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van voliëre- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Demerara parkiet.

De Demerara parkiet is een voliërevogel .

De vogels kunnen ondergebracht worden in vluchten. De voorkeur gaat dan uit naar een lange vlucht met bijvoorbeeld afmetingen van 400 x 85 (100) x 200 cm. (lxbxh).

In de vlucht wordt een koppel ondergebracht. Gelet op het natuurlijke territoriumgedrag moeten hierbij geen andere vogelsoorten worden geplaatst. Vogels die in een buitenvoliëre of vlucht zijn ondergebracht moeten bij voorkeur ook kunnen beschikken over een nachtverblijf dat droog en tochtvrij is en waarin de luchtvochtigheid ca. 60% bedraagt. Het aantal lichturen in het binnenverblijf moet tenminste 14 uur zijn. In de wintermaanden moet het nachtverblijf verwarmd worden tot ongeveer 15 graden.

Om te voldoen aan hun natuurlijk gedrag om te knagen is het wenselijk dat de vlucht wordt verrijkt met verse takken van wilgen d.i. de zachte wilg(die met de ronde bladen en niet met de scherpe van de knotwilg, berken of onbespoten fruitbomen.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Demerara parkiet is aanvullend onderstaand van toepassing:

Demerara parkieten zijn levendige en sterke vogels die snel vertrouwd raken aan hun verzorger.

Het hele jaar door zijn alle Pyrhura soorten in groepen te vinden en kwetteren overdag aardig wat naar hun groepsgenoten, behalve als er paniek en onraad is. Dan maken zij meer kabaal dat bij de burens te horen kan zijn.

De vogels klauteren de hele dag en zoeken hun vertier bij het verorberen van fruit dat in de vlucht aanwezig is.

Het fokken met de Demerara parkiet.

Demerara parkieten zijn soms in hun tweede jaar broedrijp.

Ervaren fokkers geven de voorkeur aan wat oudere vogels.

Het broedseizoen begint in de maand maart en kan doorlopen tot en met augustus.

De vogels broeden in een dicht broedblok met de afmeting 25x25x50 en een invliegopening van 6 cm.

Voor het invlieggat is een inloopgang van 20 cm. aangebracht. Het nestblok kan zowel horizontaal als vertikaal aangebracht worden.

Als nestmateriaal gebruiken ze de houtensnippers die ze van de zijwand van het broedblok af knagen.

Per jaar wordt een broedronde gehouden.

Tijdens iedere broedronde leggen de vogels 3 tot 5 eieren, die soms gezamenlijk worden uitgebroed.

De broedtijd duurt 21 - 24 dagen vanaf het moment dat de pop gaat broeden.

Afhankelijk van de conditie van het broedpaar en de broedomstandigheden komt veelal tenminste 75% van de gelegde eieren uit.

De ouders brengen zelf hun jongen groot. Dit verloopt goed daar er tot aan de jeugdruï geen opvallende sterftcijfer kan worden vastgesteld.

De jongen komen vlot door de jeugdruï. Na de eerste jeugdruï komen de jonge vogels op kleur. Na de jeugdruï volgt geen specifiek trainingstraject om het de vogels deel te nemen aan een tentoonstelling.

Bijlage 1 van het Besluit houders van dieren (2014) geeft aan dat de wettelijke periode waarop de jongen van de ouders mogen worden gescheiden 69 dagen bedraagt.

Inventarisatie fokverslagen.

Er zijn geen fokverslagen aangetroffen.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Door de NBvV zijn voor de soorten uit het geslacht *Pyrrhura* standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater.

De Demerara parkiet heeft als basisvoeding een goed zaadmengsel voor Grote Parkieten nodig.

Dit mengsel moet tenminste uit de volgende zaden bestaan: witsaad, boekweit, hennep, saffloer en tenminste paddi.

Aanvullend haver, tarwe, fruit, bessen en wilde zaden en kruiden worden gegeven.

Naast een goed zaadmengsel kan in het broedseizoen eivoer voor parkieten en universeelvoer met garnalen en levende insectenlarven worden gegeven. Aanvullend kunnen gedroogde kreeftjes worden gevoerd. Het zachtvoer kan rul worden gemaakt met geraspte appel en winterpeen.

Ook kan honing worden toegevoegd.

ter voorkoming van luis en mijt kan knoflookpoeder door het zachtvoer worden gemengd.

Voor de bevordering van de spijsvertering kan grit en kiezel een goede aanvulling zijn.

De vogels krijgen ieder dag vers en schoon bad- en drinkwater. Beide worden verstrekt in open schalen van 30 cm doorsnede..

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Demerara parkieten die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De parkiet wordt gedurende 5 jaar als Eigen Kweek vogel gevraagd.

Tijdens een tijdelijke tentoonstelling wordt de vogel ondergebracht in een kleine kistkooi.

Identificatie en registratie.

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage B, moeten om gehouden te mogen voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring.

Ook het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien worden van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringdiameter is 5,4 mm.

De houder van een ongeringde vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage B van de Europese soortenlijst moet kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de Demerara parkiet niet verplicht.

Aankoop en Verkoop.

De aanschaf van Demerara parkieten als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Omdat de Demerara parkiet geplaatst is op de Europese soortenlijst, bijlage B, moet de verkoper voor iedere verkochte vogel een overdrachtverklaring opstellen en een exemplaar daarvan beschikbaar stellen aan de koper.

Daarnaast verdient het aanbeveling ook een kopie van deze houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen.

Na aankoop van een vogel bij een fokker moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Demerara parkiet is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Papegaaiachtige vogels en parkieten kunnen veel geluid produceren.

Als deze bedrijfsmatig worden gehouden wordt het vogelverblijf een inrichting genoemd. (bedrijfsmatig is b.v. een op winst gerichte bedrijfsmatige exploitatie)

Dan is de Wet milieubeheer van toepassing.

Indien papegaaiachtige vogels en parkieten hobbymatig worden gehouden is er geen sprake van een Wet milieu-inrichting, maar geldt de Algemene Politie Verordening APV.

De APV regelt het volgende:

(Geluid)hinder door dieren:

Diegene die de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor de omwonende of overigen voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.

Advies: raadpleeg voor de bouw van een vogelverblijf voor papegaaiachtige vogels en parkieten altijd eerst de Gemeente van uw woonplaats.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Demerara parkieten enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, -ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Medewerking is verleend door de leden en het bestuur van de Algemene Bond van houders van Parkieten en Papegaaiachtigen.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Hugo Mooren, fokker van Demerara parkieten.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen voor Pyrrhura soorten, samengesteld door de TC Tropische vogels en Parkieten, uitgegeven door de NBvV, 2020, blz. 55.

60 jaar Diergeneeskundig memorandum, Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013

Joseph M. Forschaw, *Parrots of the World*, ISBN 978 1408130346

Adri van Kooten, Heinz Schnitke en Herman Kremer, *Papegaaien en Parkieten handboek 2013*, in 2 delen.

Thiely de Moor, *Papegaaien van A tot Z, alles wat u moet weten over het houden van papegaaien*, Bloemendaal uitgevers, 2007, ISBN 978 9077462362.

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 1997, deel 4, ISBN 8487334229

Links.

BirdLife International 2012. *Pyrrhura egregia*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

www.parkietensocieteitnoord-middenlimburg.nl

Specifieke houderijrichtlijn Bruinoorparkiet

2021, versie 1.2

NBvV code K. 30.001.005

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Psittaciformes = papegaaiaachtigen
Familie: Psittacidae
Geslacht: Pyrrhura

Soort: **Pyrrhura frontalis frontalis**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn twee ondersoorten:

Pyrrhura f. chiripepe

Pyrrhura f. kriegi

Land van herkomst:

Argentina; Brazil; Paraguay; Uruguay

Oorspronkelijk biotoop:

Dicht begroeide gebieden, in boomtoppen, tussen de bladeren.

Beschrijving vogel:

De lengte van deze parkiet is 26 cm. Er is geen verschil in de kleur tussen de man en pop. Het verdient aanbeveling daartoe een endoscopisch of DNA onderzoek via de veren te laten uitvoeren.

De snavel is grijs zwart. Rond het oog loopt een onbevederde witte oogring. De ogen zijn donkerbruin.

Direct boven de snavel bevindt zich een smal bruinrood bandje. Boven de neusdoppen zitten drie felrode veertjes. Het voorhoofd en de schedel zijn groen. De wangstreek is groen, de oorstreek is bruingrijs. De nek, rug en stuit zijn groen. De bovenstaart dekveren zijn olijfgroen, vaak bruinrood aan het einde.

De hals is olijfgroen/bruin. De borst en buik zijn bruin/olijfgroen, met een gedeeltelijk geelbruine omzoming. De flanken zijn groen. Het onderlichaam is bruinrood. De onderstaart dekveren zijn groen, gedeeltelijk roodbruin.

De vleugeldeksen, de vleugelbocht en vleugelzoom zijn groen. De grote buitenste vleugelpennen zijn blauwgroen, aan de toppen overwegend groen. De buitenste vleugelpennen zijn blauwgroen.

De staartpennen zijn aan de bovenzijde olijfgroen, roodbruin aan het uiteinde. Aan de onderzijde is de staart bruinrood.

De poten zijn grijs met grijs zwarte nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoonosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en

- artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
 - c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten
onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
 - d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie:
Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.
 - d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie:
Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

De Bruinoorparkiet staat op de CITES appendix II en op de Europese soortenlijst, bijlage B. In de versie 1.2 van 2019 is de rubriek Aankoop en Verkoop aangepast aan de nieuwste CITES verordening.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern LT ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Bruinoorparkiet**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen⁴ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet

⁴ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Bruinoorparkiet lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij papegaaiachtigen bekend zijn.

Veel voorkomende ziekten bij papegaaien en parkieten zijn::

Virale aandoeningen;

Bacteriële en mycotische aandoeningen;

Parasitaire aandoeningen;

Voedingsgerelateerde stoornissen;

Vederafwijkingen;

Intoxicaties;

Reproductiestoornissen;

Overige frequent voorkomende aandoeningen zoals:

jicht, kropstase, luchtzakscheuren, tumoren, doorgroeien van snavel

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Bruinoorparkiet.

De Bruinoorparkiet is een volièrevogel .

De vogels kunnen ondergebracht worden in vluchten. De voorkeur gaat dan uit naar een lange vlucht met bijvoorbeeld afmetingen van 400 x 85 (100) x 200 cm. (lxbxh).

In de vlucht wordt een koppel ondergebracht. Gelet op het natuurlijke territoriumgedrag moeten hierbij geen andere vogelsoorten worden geplaatst. Vogels die in een buitenvolière of vlucht zijn ondergebracht moeten bij voorkeur ook kunnen beschikken over een nachtverblijf dat droog en tochtvrij is en waarin de luchtvochtigheid ca. 60% bedraagt. Het aantal lichturen in het binnenverblijf moet tenminste 14 uur zijn. In de wintermaanden moet het nachtverblijf verwarmd worden tot ongeveer 15 graden.

Om te voldoen aan hun natuurlijk gedrag om te knagen is het wenselijk dat de vlucht wordt verrijkt met verse takken van wilgen d.i. de zachte wilg(die met de ronde bladen en niet met de scherpe van de knotwilg, berken of onbespoten fruitbomen).

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Bruinoorparkiet is aanvullend onderstaand van toepassing:

Bruinoorparkieten zijn levendige en sterke vogels die snel vertrouwd raken aan hun verzorger.

Het hele jaar door zijn alle Pyrhura soorten in groepen te vinden en kwetteren overdag aardig wat naar hun groepsgenoten, behalve als er paniek en onraad is. Dan maken zij meer kabaal dat bij de burens te horen kan zijn.

De vogels klauteren de hele dag en zoeken hun vertier bij het verorberen van fruit dat in de vlucht aanwezig is.

Het fokken met de Bruinoorparkiet.

Bruinoorparkieten zijn soms in hun tweede jaar broedrijp.

Ervaren fokkers geven de voorkeur aan wat oudere vogels.

Het broedseizoen begint in de maand maart en kan doorlopen tot en met augustus.

De vogels broeden in een dicht broedblok met de afmeting 25x25x50 en een invliegopening van 6 cm.

Voor het invlieggat is een inloopgang van 20 cm. aangebracht. Het nestblok kan zowel horizontaal als vertikaal aangebracht worden.

Als nestmateriaal gebruiken ze de houtensnippers die ze van de zijwand van het broedblok af knagen.

Per jaar wordt een broedronde gehouden.

Tijdens iedere broedronde leggen de vogels 3 tot 5 eieren, die soms gezamenlijk worden uitgebroed.

De broedtijd duurt 21 - 24 dagen vanaf het moment dat de pop gaat broeden.

Afhankelijk van de conditie van het broedpaar en de broedomstandigheden komt veelal tenminste 75% van de gelegde eieren uit.

De ouders brengen zelf hun jongen groot. Dit verloopt goed daar er tot aan de jeugdruï geen opvallende sterftcijfer kan worden vastgesteld.

De jongen komen vlot door de jeugdruï. Na de eerste jeugdruï komen de jonge vogels op kleur. Na de jeugdruï volgt geen specifiek trainingstraject om het de vogels deel te nemen aan een tentoonstelling.

Bijlage 1 van het Besluit houders van dieren (2014) geeft aan dat de wettelijke periode waarop de jongen van de ouders mogen worden gescheiden 69 dagen bedraagt.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Parkieten Sociëteit, 1984, no.6, blz. 199 e.v.

Maandblad Parkieten Sociëteit, 1991, no.9, blz. 279 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt. Daarnaast is er een kleurmutatie bij de fokkers ontstaan en erfelijk vastgelegd.

Door de NBvV zijn voor de soorten uit het geslacht *Pyrrhura* standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater.

De Bruinoorparkiet heeft als basisvoeding een goed zaadmengsel voor Grote Parkieten nodig.

Dit mengsel moet tenminste uit de volgende zaden bestaan: witzaad, boekweit, hennep, saffloer en tenminste paddi.

Aanvullend haver, tarwe, fruit, bessen en wilde zaden en kruiden worden gegeven.

Naast een goed zaadmengsel kan in het broedseizoen eivoer voor parkieten en universeelvoer met garnalen en levende insecten larven worden gegeven. Aanvullend kunnen gedroogde kreeftjes worden gevoerd. Het zachtvoer kan rul worden gemaakt met geraspte appel en winterpeen.

Ook kan honing worden toegevoegd.

ter voorkoming van luis en mijt kan knoflook poeder door het zachtvoer worden gemengd.

Voor de bevordering van de spijsvertering kan grit en kiezel een goede aanvulling zijn.

De vogels krijgen ieder dag vers en schoon bad- en drinkwater. Beide worden verstrekt in open schalen van 30 cm doorsnede..

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Bruinoorparkieten die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De parkiet wordt gedurende 5 jaar als Eigen Kweek vogel gevraagd.

Tijdens een tijdelijke tentoonstelling wordt de vogel ondergebracht in een kleine kistkooi.

Identificatie en registratie.

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage B, moeten om gehouden te mogen voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring.

Ook het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volièeres worden gehouden tijdig voorzien worden van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringdiameter is 5,4 mm.

De houder van een ongeringde vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage B van de Europese soortenlijst moet kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de Bruinoorparkiet niet verplicht.

Aankoop en Verkoop.

De aanschaf van Bruinoorparkieten als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Omdat de Bruinoorparkiet geplaatst is op de Europese soortenlijst, bijlage B, moet de verkoper voor iedere verkochte vogel een overdrachtverklaring opstellen en een exemplaar daarvan beschikbaar stellen aan de koper.

Daarnaast verdient het aanbeveling ook een kopie van deze houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen.

Na aankoop van een vogel bij een fokker moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Bruinoorparkiet is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v.

wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Papegaaiachtige vogels en parkieten kunnen veel geluid produceren.

Als deze bedrijfsmatig worden gehouden wordt het vogelverblijf een inrichting genoemd. (bedrijfsmatig is b.v. een op winst gerichte bedrijfsmatige exploitatie)

Dan is de Wet milieubeheer van toepassing.

Indien papegaaiachtige vogels en parkieten hobbymatig worden gehouden is er geen sprake van een Wet milieu-inrichting, maar geldt de Algemene Politie Verordening APV.

De APV regelt het volgende:

(Geluid)hinder door dieren:

Diegene die de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor de omwonende of overigen voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.

Advies: raadpleeg voor de bouw van een vogelverblijf voor papegaaiachtige vogels en parkieten altijd eerst de Gemeente van uw woonplaats.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Bruinoorparkieten enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn -ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Medewerking is verleend door de leden en het bestuur van de Algemene Bond van houders van Parkieten en Papegaaiachtigen.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Hugo Mooren, fokker van Bruinoorparkieten.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen voor Pyrrhura soorten, samengesteld door de TC Tropische vogels en Parkieten, uitgegeven door de NBvV, 2020, blz. 32.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013-2

Joseph M. Forschaw, Parrots of the World, ISBN 978 1408130346

Adri van Kooten, Heinz Schnitke en Herman Kremer, *Papegaaien en Parkieten handboek 2013*, in 2 delen.

Thiely de Moor, *Papegaaien van A tot Z, alles wat u moet weten over het houden van papegaaien*, Bloemendaal uitgevers, 2007, ISBN 978 9077462362.

Josep de Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 1997, deel 4, ISBN 8487334229

Links.

BirdLife International 2012. *Pyrrhura frontalis*. The IUCN Red List of Threatened Species.

Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

www.parkietensocieteitnoord-middenlimburg.nl

Specifieke houderijrichtlijn Hoffmanparkiet

2021, versie 1.2

NBvV code K. 30.001.019

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Psittaciformes = papegaaiaachtigen
Familie: Psittacidae
Geslacht: Pyrrhura

Soort: **Pyrrhura hoffmanni hoffmanni**

Soorten/ondersoorten:

Er is een ondersoort:
Pyrrhura h. gaudens.

Land van herkomst:

Costa Rica; Panama

Oorspronkelijk biotoop:

Dicht begroeide gebieden, in boomtoppen, tussen de bladeren.

Beschrijving vogel:

De Hoffmann parkiet heeft als synoniem: Geelvleugelparkiet.

De lengte van deze parkiet is 24 cm. Er is geen verschil in de kleur tussen de man en pop. Het verdient aanbeveling daartoe een endoscopisch of DNA onderzoek via de veren te laten uitvoeren.

De snavel is hoornkleurig, De naakte oogring is wit, de ogen zijn donkerbruin.

Het voorhoofd is groengeel. De kopbevedering op de schedel is groen, gedeeltelijk streepachtig getekend en doorweven met gele veertjes. De wangstreek is groen, met geel omzoomde veertjes. De oorstreek is diep rood. De nek, rug en stuit zijn groen. De bovenstaart dekveren zijn rood tot olijfgroen.

De hals, borst, buik en onderlichaam zijn diep groen. De contourveren zijn geel omzoomd. De onderstaart dekveren zijn bruinrood, aan het einde olijfgroen.

De vleugeldekveren zijn overwegend groen. De primaire en secundaire vleugelveren zijn gedeelte geel met groene uiteinden. De vleugelbocht is groen, de vleugelzoom is geelgroen. De grote buitenste vleugelpennen zijn blauw. De staartpenen zijn olijfgroen. De pootkleur is grijs met grijs zwarte nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;

- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

De Hoffmanns parkiet staat op de CITES appendix II en op de Europese soortenlijst, bijlage B.

In de versie 1.2 van 2019 is de rubriek Aankoop en Verkoop aangepast aan de nieuwste CITES verordening.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern LT ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Hoffmanparkiet**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen⁵ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

⁵ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Hoffmanparkiet lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij papegaaiachtigen bekend zijn.

Veel voorkomende ziekten bij papegaaien en parkieten zijn::

Virale aandoeningen;

Bacteriële en mycotische aandoeningen;

Parasitaire aandoeningen;

Voedingsgerelateerde stoornissen;

Vederafwijkingen;

Intoxicaties;

Reproductiestoornissen;

Overige frequent voorkomende aandoeningen zoals:

jicht, kropstase, luchtzakscheuren, tumoren, doorgroeien van snavel

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van voliëre- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Hoffmanparkiet.

De Hoffmanns parkiet is een voliërevogel .

De vogels kunnen ondergebracht worden in vluchten. De voorkeur gaat dan uit naar een lange vlucht met bijvoorbeeld afmetingen van 300 x 85 (100) x 200 cm. (lxbxh).

In de vlucht wordt een koppel ondergebracht. Gelet op het natuurlijke territoriumgedrag moeten hierbij geen andere vogelsoorten worden geplaatst. Vogels die in een buitenvoliëre of vlucht zijn ondergebracht moeten bij voorkeur ook kunnen beschikken over een nachtverblijf dat droog en tochtvrij is en waarin de luchtvochtigheid ca. 60% bedraagt. Het aantal lichturen in het binnenverblijf moet tenminste 14 uur zijn. In de wintermaanden moet het nachtverblijf verwarmd worden tot ongeveer 15 graden.

Om te voldoen aan hun natuurlijk gedrag om te knagen is het wenselijk dat de vlucht wordt verrijkt met verse takken van wilgen d.i. de zachte wilg(die met de ronde bladen en niet met de scherpe van de knotwilg, berken of onbespoten fruitbomen).

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Hoffmanparkiet is aanvullend onderstaand van toepassing:

Hoffmanparkieten zijn levendige en sterke vogels die snel vertrouwd raken aan hun verzorger.

Het hele jaar door zijn alle Pyrhura soorten in groepen te vinden en kwetteren overdag aardig wat naar hun groepsgenoten, behalve als er paniek en onraad is. Dan maken zij meer kabaal dat bij de burens te horen kan zijn.

De vogels klauteren de hele dag en zoeken hun vertier bij het verorberen van fruit dat in de vlucht aanwezig is.

Het fokken met de Hoffmanparkiet.

Hoffman parkieten zijn soms in hun tweede jaar broedrijp.

Ervaren fokkers geven de voorkeur aan wat oudere vogels.

Het broedseizoen begint in de maand mei, juni.

De vogels broeden in een dicht broedblok met de afmeting 25x25x40 en een invliegopening van 6 cm.

Voor het invlieggat is een inloopgang van 20 cm. aangebracht.

Als nestmateriaal gebruiken ze de houtensnippers die ze van de zijwand van het broedblok af knagen.

Per jaar wordt een broedronde gehouden.

Tijdens iedere broedronde leggen de vogels 3 tot 4 eieren, die gezamenlijk worden uitgebroed.

De broedtijd duurt 21 - 24 dagen vanaf het moment dat de pop gaat broeden.

Afhankelijk van de conditie van het broedpaar en de broedomstandigheden komt veelal tenminste 75% van de gelegde eieren uit.

De ouders brengen zelf hun jongen groot. Dit verloopt goed daar er tot aan de jeugdruï geen opvallende sterftcijfer kan worden vastgesteld.

De jongen komen vlot door de jeugdruï. Na de eerste jeugdruï komen de jonge vogels op kleur. Na de jeugdruï volgt geen specifiek trainingstraject om het de vogels deel te nemen aan een tentoonstelling.

Bijlage 1 van het Besluit houders van dieren (2014) geeft aan dat de wettelijke periode waarop de jongen van de ouders mogen worden gescheiden 73 dagen bedraagt.

Inventarisatie fokverslagen.

Er zijn geen fokverslagen aangetroffen.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Door de NBvV zijn voor de soorten uit het geslacht *Pyrrhura* standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater.

De Hoffmanparkiet heeft als basisvoeding een goed zaadmengsel voor Grote Parkieten nodig.

Dit mengsel moet tenminste uit de volgende zaden bestaan: witzaad, boekweit, hennep, saffloer en tenminste paddi.

Aanvullend haver, tarwe, fruit, bessen en wilde zaden en kruiden worden gegeven.

Naast een goed zaadmengsel kan in het broedseizoen eivoer voor parkieten en universeelvoer met garnalen en levende insecten larven worden gegeven. Aanvullend kunnen gedroogde kreeftjes worden gevoerd. Het zachtvoer kan rul worden gemaakt met geraspte appel en winterpeen.

Ook kan honing worden toegevoegd.

ter voorkoming van luis en mijt kan knoflook poeder door het zachtvoer worden gemengd.

Voor de bevordering van de spijsvertering kan grit en kiezel een goede aanvulling zijn.

De vogels krijgen ieder dag vers en schoon bad- en drinkwater. Beide worden verstrekt in open schalen van 30 cm doorsnede..

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Hoffmanparkieten die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De parkiet wordt gedurende 5 jaar als Eigen Kweek vogel gevraagd.

Tijdens een tijdelijke tentoonstelling wordt de vogel ondergebracht in een kleine kistkooi.

Identificatie en registratie.

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage B, moeten om gehouden te mogen voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring.

Ook het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien worden van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringdiameter is 5,4 mm.

De houder van een ongeringde vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage B van de Europese soortenlijst moet kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de Hoffmanparkiet niet verplicht.

Aankoop en Verkoop.

De aanschaf van Hoffmanparkieten als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Omdat de Hoffmanparkiet geplaatst is op de Europese soortenlijst, bijlage B, moet de verkoper voor iedere verkochte vogel een overdrachtverklaring opstellen en een exemplaar daarvan beschikbaar stellen aan de koper.

Daarnaast verdient het aanbeveling ook een kopie van deze houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen.

Na aankoop van een vogel bij een fokker moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Hoffmanparkiet is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Papegaaiachtige vogels en parkieten kunnen veel geluid produceren. Als deze bedrijfsmatig worden gehouden wordt het vogelverblijf een inrichting genoemd. (bedrijfsmatig is b.v. een op winst gerichte bedrijfsmatige exploitatie)

Dan is de Wet milieubeheer van toepassing.

Indien papegaaiachtige vogels en parkieten hobbymatig worden gehouden is er geen sprake van een Wet milieu-inrichting, maar geldt de Algemene Politie Verordening APV.

De APV regelt het volgende:

(Geluid)hinder door dieren:

Diegene die de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor de omwonende of overigen voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.

Advies: raadpleeg voor de bouw van een vogelverblijf voor papegaaiachtige vogels en parkieten altijd eerst de Gemeente van uw woonplaats.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Hoffmanparkieten enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, -ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door W. Nuus, fokker van Hoffmanparkieten.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen voor Pyrrhura soorten, samengesteld door de TC Tropische vogels en Parkieten, uitgegeven door de NBvV, 2020, blz. 56.

60 jaar Diergeneeskundig memorandum, Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013

Joseph M. Forschaw, *Parrots of the World*, ISBN 978 1408130346

Adri van Kooten, Heinz Schnitke en Herman Kremer, *Papegaaien en Parkieten handboek 2013*, in 2 delen.

Thiely de Moor, *Papegaaien van A tot Z, alles wat u moet weten over het houden van papegaaien*, Bloemendaal uitgevers, 2007, ISBN 978 9077462362.

Josep de Hoy, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 1997, deel 4, ISBN 8487334229

Links.

BirdLife International 2012. *Pyrrhura hoffmanni*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke Houderijrichtlijn Witoorparkiet

2021, versie 1.2

NBvV code K. 30.001.011

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Psittaciformes = papegaaiaachtigen
Familie: Psittacidae
Geslacht: Pyrrhura

Soort: **Pyrrhura leucotis leucotis**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn vier ondersoorten:
Pyrrhura l. griseipectus
Pyrrhura l. pfrimeri
Pyrrhura l. emma
Pyrrhura l. auricularis

Land van herkomst:

Brazilië

Oorspronkelijk biotoop:

Dicht begroeide gebieden, in boomtoppen, tussen de bladeren.

Beschrijving vogel:

De lengte van deze parkiet is 24 cm.

Er is geen verschil in de kleur tussen de man en pop.

Het verdient aanbeveling daartoe een endoscopisch of DNA onderzoek via de veren te laten uitvoeren.

De snavel is grijs zwart. Rond het oog loopt een onbevederde smalle grijsachtig- blauwe oogring.

De iris is geel tot roodbruin en de pupil is bruin.

Direct boven de snavel bevindt zich een smal blauw bandje.

Het voorhoofd en de schedel zijn grijsbruin. De wangstreek is kastanje bruin met aan de benedenrand een smal blauw randje, de oorstreek is geel tot grijs wit. De nek is bruin en blauw, met een witgele omzoming. De mantel is groen, rug en stuit zijn roodbruin.. De bovenstaart dekveren zijn groen.

De hals en borst zijn bruin/groen, met een witgele omzoming. De buik en flanken zijn groen.

Het onderlichaam is roodbruin. De onderstaart dekveren zijn roodbruin.

De vleugeldekenveren zijn groen, de vleugelbocht is rood en gaat over in een groenblauwe vleugelzoom. De grote buitenste vleugelpennen zijn blauw.

De staartpennen zijn aan de bovenzijde roodbruin. Aan de onderzijde is de staart roodbruin.

De poten zijn grijs zwart met grijs zwarte nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

De Witoorparkiet staat op de CITES appendix II en op de Europese soortenlijst, bijlage B. In de versie 1.2 van 2019 is de rubriek Aankoop en Verkoop aangepast aan de nieuwste CITES richtsnoer.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Near Threatened NT ver 3.1, 2012 = gevoelig

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de voliëre- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtname van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met voliëre- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Witoorparkiet**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte voliëre- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van voliëre- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen⁶ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en

⁶ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en voliërevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Witoorparkiet lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij papegaaiachtigen bekend zijn.

Veel voorkomende ziekten bij papegaaien en parkieten zijn::

Virale aandoeningen;

Bacteriële en mycotische aandoeningen;

Parasitaire aandoeningen;

Voedingsgerelateerde stoornissen;

Vederafwijkingen;

Intoxicaties;

Reproductiestoornissen;

Overige frequent voorkomende aandoeningen zoals:

jicht, kropstase, luchtzakscheuren, tumoren, doorgroeien van snavel

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Witoorparkiet.

De Witoorparkiet is een volièrevogel .

De vogels kunnen ondergebracht worden in vluchten. De voorkeur gaat dan uit naar een lange vlucht met bijvoorbeeld afmetingen van 400 x 85 (100) x 200 cm. (lxbxh).

In de vlucht wordt een koppel ondergebracht. Gelet op het natuurlijke territoriumgedrag moeten hierbij geen andere vogelsoorten worden geplaatst. Vogels die in een buitenvolière of vlucht zijn ondergebracht moeten bij voorkeur ook kunnen beschikken over een nachtverblijf dat droog en tochtvrij is en waarin de luchtvochtigheid ca. 60% bedraagt. Het aantal lichturen in het binnenverblijf moet tenminste 14 uur zijn. In de wintermaanden moet het nachtverblijf verwarmd worden tot ongeveer 15 graden.

Om te voldoen aan hun natuurlijk gedrag om te knagen is het wenselijk dat de vlucht wordt verrijkt met verse takken van wilgen d.i. de zachte wilg(die met de ronde bladen en niet met de scherpe van de knotwilg, berken of onbespoten fruitbomen.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Witoorparkiet is aanvullend onderstaand van toepassing:

Witoorparkieten zijn levendige en sterke vogels die snel vertrouwd raken aan hun verzorger.

Het hele jaar door zijn alle Pyrrhura soorten in groepen te vinden en kwetteren overdag aardig wat naar hun groepsgegoten, behalve als er paniek en onraad is. Dan maken zij meer kabaal dat bij de burenen te horen kan zijn.

De vogels klauteren de hele dag en zoeken hun vertier bij het verorberen van fruit dat in de vlucht aanwezig is.

Het fokken met de Witoorparkiet.

Witoorparkieten zijn soms in hun tweede jaar broedrijp.

Ervaren fokkers geven de voorkeur aan wat oudere vogels.

Het broedseizoen begint in de maand maart en kan doorlopen tot en met augustus.

De vogels broeden in een dicht broedblok met de afmeting 25x25x50 en een invliegopening van 6 cm.

Voor het invlieggat is een inloopgang van 20 cm. aangebracht. Het nestblok kan zowel horizontaal als vertikaal aangebracht worden.

Als nestmateriaal gebruiken ze de houtensnippers die ze van de zijwand van het broedblok af knagen.

Per jaar wordt een broedronde gehouden.

Tijdens iedere broedronde leggen de vogels 3 tot 5 eieren, die soms gezamenlijk worden uitgebreed.

De broedtijd duurt 21 - 24 dagen vanaf het moment dat de pop gaat broeden.

Afhankelijk van de conditie van het broedpaar en de broedomstandigheden komt veelal tenminste 75% van de gelegde eieren uit.

De ouders brengen zelf hun jongen groot. Dit verloopt goed daar er tot aan de jeugdruip geen opvallende sterftcijfer kan worden vastgesteld.

De jongen komen vlot door de jeugdruip. Na de eerste jeugdruip komen de jonge vogels op kleur. Na de jeugdruip volgt geen specifiek trainingstraject om het de vogels deel te nemen aan een tentoonstelling.

Bijlage 1 van het Besluit houders van dieren (2014) geeft aan dat de wettelijke periode waarop de jongen van de ouders mogen worden gescheiden 68 dagen bedraagt.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, okt. 1976, blz. 457

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt. Daarnaast is er een kleurmutatie bij de fokkers ontstaan en erfelijk vastgelegd.

Door de NBvV zijn voor de soorten uit het geslacht Pyrrhura standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater.

De Witoorparkiet heeft als basisvoeding een goed zaadmengsel voor Grote Parkieten nodig. Dit mengsel moet tenminste uit de volgende zaden bestaan: witzaad, boekweit, hennep, saffloer en tenminste paddi.

Aanvullend haver, tarwe, fruit, bessen en wilde zaden en kruiden worden gegeven.

Naast een goed zaadmengsel kan in het broedseizoen eivoer voor parkieten en universeelvoer met garnalen en levende insecten larven worden gegeven. Aanvullend kunnen gedroogde kreeftjes worden gevoerd. Het zachtvoer kan rul worden gemaakt met geraspte appel en winterpeen.

Ook kan honing worden toegevoegd.

ter voorkoming van luis en mijt kan knoflook poeder door het zachtvoer worden gemengd.

Voor de bevordering van de spijsvertering kan grit en kiezel een goede aanvulling zijn.

De vogels krijgen ieder dag vers en schoon bad- en drinkwater. Beide worden verstrekt in open schalen van 30 cm doorsnede..

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Witoorparkieten die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De parkiet wordt gedurende 5 jaar als Eigen Kweek vogel gevraagd.

Tijdens een tijdelijke tentoonstelling wordt de vogel ondergebracht in een kleine kistkooi.

Identificatie en registratie.

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage B, moeten om gehouden te mogen voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring.

Ook het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien worden van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringdiameter is 4,5 mm.

De houder van een ongeringde vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage B van de Europese soortenlijst moet kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de Witoorparkiet niet verplicht.

Aankoop en Verkoop.

De aanschaf van Witoorparkieten als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Omdat de Witoorparkiet geplaatst is op de Europese soortenlijst, bijlage B, moet de verkoper voor iedere verkochte vogel een overdrachtverklaring opstellen en een exemplaar daarvan beschikbaar stellen aan de koper.

Daarnaast verdient het aanbeveling ook een kopie van deze houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen.

Na aankoop van een vogel bij een fokker moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevoding geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Witoorparkiet is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v.

wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Papegaaiachtige vogels en parkieten kunnen veel geluid produceren.

Als deze bedrijfsmatig worden gehouden wordt het vogelverblijf een inrichting genoemd. (bedrijfsmatig is b.v. een op winst gerichte bedrijfsmatige exploitatie)

Dan is de Wet milieubeheer van toepassing.

Indien papegaaiachtige vogels en parkieten hobbymatig worden gehouden is er geen sprake van een Wet milieu-inrichting, maar geldt de Algemene Politie Verordening APV.

De APV regelt het volgende:

(Geluid)hinder door dieren:

Diegene die de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor de omwonende of overigen voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.

Advies: raadpleeg voor de bouw van een vogelverblijf voor papegaaiachtige vogels en parkieten altijd eerst de Gemeente van uw woonplaats.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Witoorparkieten enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, -ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Medewerking is verleend door de leden en het bestuur van de Algemene Bond van houders van Parkieten en Papegaaiachtigen.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Hugo Mooren, fokker van Witoorparkieten.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen voor Pyrrhura soorten, samengesteld door de TC Tropische vogels en Parkieten, uitgegeven door de NBvV, 2020, blz. 44.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013-2

Joseph M. Forschaw, Parrots of the World, ISBN 978 1408130346

Adri van Kooten, Heinz Schnitke en Herman Kremer, *Papegaaien en Parkieten handboek 2013*, in 2 delen.

Thiely de Moor, *Papegaaien van A tot Z, alles wat u moet weten over het houden van papegaaien*, Bloemendaal uitgevers, 2007, ISBN 978 9077462362.

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 1997, deel 4, ISBN 8487334229

Links.

BirdLife International 2012. *Pyrrhura leucotis*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

www.parkietensocieteitnoord-middenlimburg.nl

Specifieke houderijrichtlijn Grijsborst witoorparkiet

2021, versie 1.2

NBvV code K. 30. 001.012

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Psittaciformes = papegaaiachtigen
Familie: Psittacidae
Geslacht: Pyrrhura

Soort: **Pyrrhura leucotis grisepectus**

Soorten/ondersoorten:

De Grijsborst Witoorparkiet is een ondersoort van de Witoorparkiet, *Pyrrhura leucotis leucotis*

Land van herkomst:

Brazilië

Oorspronkelijk biotoop:

Dicht begroeide vochtige bosgebieden, in boomtoppen, tussen de bladeren.

Beschrijving vogel:

Een synoniem voor de Grijsborst witoorparkiet is Salvadori witoorparkiet

De lengte van deze parkiet is 24 cm. Er is geen verschil in de kleur tussen de man en pop.

Het verdient aanbeveling daartoe een endoscopisch of DNA onderzoek via de veren te laten uitvoeren.

De snavel is grijs zwart. Rond het oog loopt een onbevederde smalle grijsachtige oogring.

De iris is geel tot roodbruin en de pupil is bruin.

Het voorhoofd en de schedel zijn grijsbruin. De wangstreek is kastanje bruin, de oorstreek is

wit met aan de randen iets bruin. De nek is bruin, naar de zijkanten vaal grijs. In de nek

bevindt zich een blauwe waas. Vanuit de nek richting kropstreek en borst bruingrijs, met

witgele omzoming. De mantel en rug zijn groen, de stuit is roodbruin.. De bovenstaart

dekveren zijn groen naar het einde roodbruin..

De hals en borst zijn bruin/groen, met een witgele omzoming. De buik en flanken zijn groen.

Het onderlichaam is roodbruin. De onderstaart dekveren zijn roodbruin.

De vleugeldekveren zijn groen, de vleugelbocht is rood en gaat over in een groenblauwe vleugelzoom. De grote buitenste vleugelpennen zijn blauw.

De staartpennen zijn aan de bovenzijde roodbruin. Aan de onderzijde is de staart roodbruin.

De poten zijn grijs zwart met grijs zwarte nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen)

onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten
onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie:
Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

De Grijsborst witoorparkiet staat op de CITES appendix II en op de Europese soortenlijst, bijlage B.

In de versie 1.2 van 2019 is de rubriek Aankoop en Verkoop aangepast aan de nieuwste CITES verordening.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Critically Endangered CR NT ver 3.1, 2012 = kritiek, ernstig bedreigd

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Grijsborst witoorparkiet**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen⁷ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

⁷ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Grijsborst witoorparkiet lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij papegaaiachtigen bekend zijn.

Veel voorkomende ziekten bij papegaaien en parkieten zijn::

Virale aandoeningen;

Bacteriële en mycotische aandoeningen;

Parasitaire aandoeningen;

Voedingsgerelateerde stoornissen;

Vederafwijkingen;

Intoxicaties;

Reproductiestoornissen;

Overige frequent voorkomende aandoeningen zoals:

jicht, kropstase, luchtzakscheuren, tumoren, doorgroeien van snavel

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Grijsborst witoorparkiet.

De Grijsborst witoorparkiet is een volièrevogel .

De vogels kunnen ondergebracht worden in vluchten. De voorkeur gaat dan uit naar een lange vlucht met bijvoorbeeld afmetingen van 400 x 85 (100) x 200 cm. (lxbxh).

In de vlucht wordt een koppel ondergebracht. Gelet op het natuurlijke territoriumgedrag moeten hierbij geen andere vogelsoorten worden geplaatst. Vogels die in een buitenvolière of vlucht zijn ondergebracht moeten bij voorkeur ook kunnen beschikken over een nachtverblijf dat droog en tochtvrij is en waarin de luchtvochtigheid ca. 60% bedraagt. Het aantal lichturen in het binnenverblijf moet tenminste 14 uur zijn. In de wintermaanden moet het nachtverblijf verwarmd worden tot ongeveer 15 graden.

Om te voldoen aan hun natuurlijk gedrag om te knagen is het wenselijk dat de vlucht wordt verrijkt met verse takken van wilgen d.i. de zachte wilg(die met de ronde bladen en niet met de scherpe van de knotwilg, berken of onbespoten fruitbomen).

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Grijsborst witoorparkiet is aanvullend onderstaand van toepassing:

Grijsborst witoorparkieten zijn levendige en sterke vogels die snel vertrouwd raken aan hun verzorger.

Het hele jaar door zijn alle Pyrrhura soorten in groepen te vinden en kwetteren overdag aardig wat naar hun groepsgegoten, behalve als er paniek en onraad is. Dan maken zij meer kabaal dat bij de burenen te horen kan zijn.

De vogels klauteren de hele dag en zoeken hun vertier bij het verorberen van fruit dat in de vlucht aanwezig is.

Het fokken met de Grijsborst witoorparkiet.

Grijsborst witoorparkieten zijn soms in hun tweede jaar broedrijp.

Ervaren fokkers geven de voorkeur aan wat oudere vogels.

Het broedseizoen begint in de maand maart en kan doorlopen tot en met augustus.

De vogels broeden in een dicht broedblok met de afmeting 25x25x50 en een invliegopening van 6 cm.

Voor het invlieggat is een inloopgang van 20 cm. aangebracht. Het nestblok kan zowel horizontaal als vertikaal aangebracht worden.

Als nestmateriaal gebruiken ze de houtensnippers die ze van de zijwand van het broedblok af knagen.

Per jaar wordt een broedronde gehouden.

Tijdens iedere broedronde leggen de vogels 3 tot 5 eieren, die soms gezamenlijk worden uitgebroed.

De broedtijd duurt 21 - 24 dagen vanaf het moment dat de pop gaat broeden.

Afhankelijk van de conditie van het broedpaar en de broedomstandigheden komt veelal tenminste 75% van de gelegde eieren uit.

De ouders brengen zelf hun jongen groot. Dit verloopt goed daar er tot aan de jeugdruif geen opvallende sterftcijfer kan worden vastgesteld.

De jongen komen vlot door de jeugdruif. Na de eerste jeugdruif komen de jonge vogels op kleur. Na de jeugdruif volgt geen specifiek trainingstraject om het de vogels deel te nemen aan een tentoonstelling.

Bijlage 1 van het Besluit houders van dieren (2014) geeft aan dat de wettelijke periode waarop de jongen van de ouders mogen worden gescheiden 67 dagen bedraagt.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, jan. 1977, blz. 20 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Door de NBvV zijn voor de soorten uit het geslacht Pyrrhura standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater.

De Grijsborst witoorparkiet heeft als basisvoeding een goed zaadmengsel voor Grote Parkieten nodig.

Dit mengsel moet tenminste uit de volgende zaden bestaan: witzaad, boekweit, hennep, saffloer en tenminste paddi.

Aanvullend haver, tarwe, fruit, bessen en wilde zaden en kruiden worden gegeven.

Naast een goed zaadmengsel kan in het broedseizoen eivoer voor parkieten en universeelvoer met garnalen en levende insecten larven worden gegeven. Aanvullend kunnen gedroogde kreeftjes worden gevoerd. Het zachtvoer kan rul worden gemaakt met geraspte appel en winterpeen.

Ook kan honing worden toegevoegd.

ter voorkoming van luis en mijt kan knoflook poeder door het zachtvoer worden gemengd.

Voor de bevordering van de spijsvertering kan grit en kiezel een goede aanvulling zijn.

De vogels krijgen ieder dag vers en schoon bad- en drinkwater. Beide worden verstrekt in open schalen van 30 cm doorsnede..

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Grijsborst witoorparkieten die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De parkiet wordt gedurende 5 jaar als Eigen Kweek vogel gevraagd.

Tijdens een tijdelijke tentoonstelling wordt de vogel ondergebracht in een kleine kistkooi.

Identificatie en registratie.

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage B, moeten om gehouden te mogen voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring.

Ook het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien worden van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringdiameter is 5,4 mm.

De houder van een ongeringde vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage B van de Europese soortenlijst moet kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de Grijsborst witoorparkiet niet verplicht.

Aankoop en Verkoop.

De aanschaf van Grijsborst witoorparkieten als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt. Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Omdat de Grijsborst witoorparkiet geplaatst is op de Europese soortenlijst, bijlage B, moet de verkoper voor iedere verkochte vogel een overdrachtverklaring opstellen en een exemplaar daarvan beschikbaar stellen aan de koper.

Daarnaast verdient het aanbeveling ook een kopie van deze houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen.

Na aankoop van een vogel bij een fokker moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevordering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Grijsborst witoorparkiet is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de

houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Papegaaiachtige vogels en parkieten kunnen veel geluid produceren.

Als deze bedrijfsmatig worden gehouden wordt het vogelverblijf een inrichting genoemd. (bedrijfsmatig is b.v. een op winst gerichte bedrijfsmatige exploitatie)

Dan is de Wet milieubeheer van toepassing.

Indien papegaaiachtige vogels en parkieten hobbymatig worden gehouden is er geen sprake van een Wet milieu-inrichting, maar geldt de Algemene Politie Verordening APV.

De APV regelt het volgende:

(Geluid)hinder door dieren:

Diegene die de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor de omwonende of overigen voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.

Advies: raadpleeg voor de bouw van een vogelverblijf voor papegaaiachtige vogels en parkieten altijd eerst de Gemeente van uw woonplaats.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Grijsborst witoorparkieten enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, -ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Medewerking is verleend door de leden en het bestuur van de Algemene Bond van houders van Parkieten en Papegaaiachtigen.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Hugo Mooren, fokker van Grijsborst witoorparkieten.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen voor Pyrrhura soorten, samengesteld door de TC Tropische vogels en Parkieten, uitgegeven door de NBvV, 2020, blz. 46.

60 jaar Diergeneeskundig memorandum, Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013

Joseph M. Forschaw, Parrots of the World, ISBN 978 1408130346

Adri van Kooten, Heinz Schnitke en Herman Kremer, *Papegaaien en Parkieten handboek 2013*, in 2 delen.

Thiely de Moor, *Papegaaien van A tot Z, alles wat u moet weten over het houden van papegaaien*, Bloemendaal uitgevers, 2007, ISBN 978 9077462362.

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 1997, deel 4, ISBN 8487334229

Links.

BirdLife International. 2015. *Pyrrhura griseipectus*. The IUCN Red List of Threatened Species 2015: e.T22733968A79730463.<www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

www.parkietensocieteitnoord-middenlimburg.nl

Specifieke houderijrichtlijn Zwartstaartparkiet

2021, versie 1.2

NBvV code K. 30. 001.017

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Psittaciformes = papegaaiaachtigen
Familie: Psittacidae
Geslacht: Pyrrhura

Soort: **Pyrrhura melanura melanura**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn vier ondersoorten:
Pyrrhura m. souancei
Pyrrhura m. berlepsch
Pyrrhura m. pacifica
Pyrrhura m. chapmani

Land van herkomst:

Brazil; Colombia; Ecuador; Peru; Venezuela, Bolivarian Republic of

Oorspronkelijk biotoop:

Dicht begroeide gebieden, in boomtoppen, tussen de bladeren.

Beschrijving vogel:

De Zwartstaartparkiet heeft als synoniem: Bruinstaartparkiet.

De lengte van deze parkiet is 24 cm. Er is geen verschil in de kleur tussen de man en pop. Het verdient aanbeveling daartoe een endoscopisch of DNA onderzoek via de veren te laten uitvoeren.

De snavel is grijs zwart. Rond het oog loopt een onbevederde witte oogring. De ogen zijn donkerbruin.

Het voorhoofd en de schedel zijn donkergrijs, overgaand in groen. De wangstreek en de oorstreek zijn groen. De nek is grijs tot bruin/groen met een grijs witte omzoming. De mantel, rug en stuit zijn groen. De bovenstaart dekveren zijn groen.

De hals is grijs tot bruin/groen, met een grijs witte omzoming. De borst is groen met een grijze omzoming, de flanken zijn groen. De buik is groen/bruin met een gedeeltelijk grijze omzoming.

Het onderlichaam is groen. De onderstaart dekveren zijn groen.

De vleugeldekenveren zijn groen, de vleugelbocht en vleugelzoom zijn rood, plaatselijk iets geel.. De grote buitenste vleugelpennen zijn groen blauw. De staartpennen zijn aan de bovenzijde donker roodbruin. Aan de onderzijde is de staart grijs zwart.

De poten zijn grijs met grijs zwarte nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

De Zwartstaartparkiet staat op de CITES appendix II en op de Europese soortenlijst, bijlage B.

In de versie 1.2 van 2019 is de rubriek Aankoop en Verkoop aangepast aan de nieuwste CITES richtsnoer.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern LT ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van het houderijrichtlijn voor de **Zwartstaartparkiet**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid, het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volièr- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen ⁸van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Zwartstaartparkiet lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij papegaaiachtigen bekend zijn.

Veel voorkomende ziekten bij papegaaien en parkieten zijn::

Virale aandoeningen;

Bacteriële en mycotische aandoeningen;

Parasitaire aandoeningen;

Voedingsgerelateerde stoornissen;

Vederafwijkingen;

Intoxicaties;

Reproductiestoornissen;

Overige frequent voorkomende aandoeningen zoals:

jicht, kropstase, luchtzakscheuren, tumoren, doorgroeien van snavel

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volièr- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Zwartstaartparkiet.

De Zwartstaartparkiet is een volièrevogel .

De vogels kunnen ondergebracht worden in vluchten. De voorkeur gaat dan uit naar een lange vlucht met bijvoorbeeld afmetingen van 400 x 85 (100) x 200 cm. (lxbxh).

In de vlucht wordt een koppel ondergebracht. Gelet op het natuurlijke territoriumgedrag moeten hierbij geen andere vogelsoorten worden geplaatst. Vogels die in een buitenvolière of vlucht zijn ondergebracht moeten bij voorkeur ook kunnen beschikken over een nachtverblijf dat droog en tochtvrij is en waarin de luchtvochtigheid ca. 60% bedraagt. Het aantal lichturen in het binnenverblijf moet tenminste 14 uur zijn. In de wintermaanden moet het nachtverblijf verwarmd worden tot ongeveer 15 graden.

Om te voldoen aan hun natuurlijk gedrag om te knagen is het wenselijk dat de vlucht wordt verrijkt met verse takken van wilgen d.i. de zachte wilg(die met de ronde bladen en niet met de scherpe van de knotwilg, berken of onbespoten fruitbomen.

⁸ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Zwartstaartparkiet is aanvullend onderstaand van toepassing:

Zwartstaartparkieten zijn levendige en sterke vogels die snel vertrouwd raken aan hun verzorger.

Het hele jaar door zijn alle Pyrhura soorten in groepen te vinden en kwetteren overdag aardig wat naar hun groepsgenoten, behalve als er paniek en onraad is. Dan maken zij meer kabaal dat bij de burens te horen kan zijn.

De vogels klauteren de hele dag en zoeken hun vertier bij het verorberen van fruit dat in de vlucht aanwezig is.

Het fokken met de Zwartstaartparkiet.

Zwartstaartparkieten zijn soms in hun tweede jaar broedrijp.

Ervaren fokkers geven de voorkeur aan wat oudere vogels.

Het broedseizoen begint in de maand maart en kan doorlopen tot en met augustus.

De vogels broeden in een dicht broedblok met de afmeting 25x25x50 en een invliegopening van 6 cm.

Voor het invlieggat is een inloopgang van 20 cm. aangebracht. Het nestblok kan zowel horizontaal als vertikaal aangebracht worden.

Als nestmateriaal gebruiken ze de houtensnippen die ze van de zijwand van het broedblok af knagen.

Per jaar wordt een broedronde gehouden.

Tijdens iedere broedronde leggen de vogels 3 tot 5 eieren, die soms gezamenlijk worden uitgebroed.

De broedtijd duurt 21 - 24 dagen vanaf het moment dat de pop gaat broeden.

Afhankelijk van de conditie van het broedpaar en de broedomstandigheden komt veelal tenminste 75% van de gelegde eieren uit.

De ouders brengen zelf hun jongen groot. Dit verloopt goed daar er tot aan de jeugdruif geen opvallende sterftcijfer kan worden vastgesteld.

De jongen komen vlot door de jeugdruif. Na de eerste jeugdruif komen de jonge vogels op kleur. Na de jeugdruif volgt geen specifiek trainingstraject om het de vogels deel te nemen aan een tentoonstelling.

Bijlage 1 van het Besluit houders van dieren (2014) geeft aan dat de wettelijke periode waarop de jongen van de ouders mogen worden gescheiden 69 dagen bedraagt.

Inventarisatie fokverslagen.

Er zijn geen fokverslagen aangetroffen.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Door de NBvV zijn voor de soorten uit het geslacht Pyrhura standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater.

De Zwartstaartparkiet heeft als basisvoeding een goed zaadmengsel voor Grote Parkieten nodig.

Dit mengsel moet tenminste uit de volgende zaden bestaan: witzaad, boekweit, hennep, saffloer en tenminste paddi.
Aanvullend haver, tarwe, fruit, bessen en wilde zadentrossen en kruiden worden gegeven.

Naast een goed zaadmengsel kan in het broedseizoen eivoer voor parkieten en universeelvoer met garnalen en levende insecten larven worden gegeven. Aanvullend kunnen gedroogde kreeftjes worden gevoerd. Het zachtvoer kan rul worden gemaakt met geraspte appel en winterpeen.

Ook kan honing worden toegevoegd.
ter voorkoming van luis en mijt kan knoflook poeder door het zachtvoer worden gemengd.

Voor de bevordering van de spijsvertering kan grit en kiezel een goede aanvulling zijn.

De vogels krijgen ieder dag vers en schoon bad- en drinkwater. Beide worden verstrekt in open schalen van 30 cm doorsnede..

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Zwartstaartparkieten die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De parkiet wordt gedurende 5 jaar als Eigen Kweek vogel gevraagd.

Tijdens een tijdelijke tentoonstelling wordt de vogel ondergebracht in een kleine kistkooi.

Identificatie en registratie.

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage B, moeten om gehouden te mogen voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring.

Ook het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien worden van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringdiameter is 5,4 mm.

De houder van een ongeringde vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage B van de Europese soortenlijst moet kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de Zwartstaartparkiet niet verplicht.

Aankoop en Verkoop.

De aanschaf van Zwartstaartparkieten als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Omdat de Zwartstaartparkiet geplaatst is op de Europese soortenlijst, bijlage B, moet de verkoper voor iedere verkochte vogel een overdrachtverklaring opstellen en een exemplaar daarvan beschikbaar stellen aan de koper.

Daarnaast verdient het aanbeveling ook een kopie van deze houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen.

Na aankoop van een vogel bij een fokker moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Zwartstaartparkiet is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Papegaaiachtige vogels en parkieten kunnen veel geluid produceren.

Als deze bedrijfsmatig worden gehouden wordt het vogelverblijf een inrichting genoemd. (bedrijfsmatig is b.v. een op winst gerichte bedrijfsmatige exploitatie)

Dan is de Wet milieubeheer van toepassing.

Indien papegaaiachtige vogels en parkieten hobbymatig worden gehouden is er geen sprake van een Wet milieu-inrichting, maar geldt de Algemene Politie Verordening APV.

De APV regelt het volgende:

(Geluid)hinder door dieren:

Diegene die de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor de omwonende of overigen voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.

Advies: raadpleeg voor de bouw van een vogelverblijf voor papegaaiachtige vogels en parkieten altijd eerst de Gemeente van uw woonplaats.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Zwartstaartparkieten enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, -ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Medewerking is verleend door de leden en het bestuur van de Algemene Bond van houders van Parkieten en Papegaaiachtigen.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Hugo Mooren, fokker van Zwartstaartparkieten.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen voor *Pyrrhura* soorten, samengesteld door de TC Tropische vogels en Parkieten, uitgegeven door de NBvV, 2020, blz. 54.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013-2

Joseph M. Forscheaw, Parrots of the World, ISBN 978 1408130346

Adri van Kooten, Heinz Schnitke en Herman Kremer, *Papegaaien en Parkieten handboek 2013*,
in 2 delen.

Thiely de Moor, *Papegaaien van A tot Z, alles wat u moet weten over het houden van papegaaien*,
Bloemendaal uitgevers, 2007, ISBN 978 9077462362.

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,
uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 1997, deel 4, ISBN 8487334229

Links.

BirdLife International 2012. *Pyrrhura melanura*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

www.parkietensocieteitnoord-middenlimburg.nl

Specifieke houderijrichtlijn Groenwangparkiet

2021, versie 1.2

NBvW code K. 30. 001.001

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Psittaciformes = papegaaiaachtigen
Familie: Psittacidae
Geslacht: Pyrrhura

Soort: **Pyrrhura molinae molinae**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn zes ondersoorten:

Pyrrhura m. australis
Pyrrhura m. phoenicura
Pyrrhura m. restricta
Pyrrhura m. sordida
Pyrrhura m. sordidae var.
Pyrrhura m. flavoptera

Land van herkomst:

Argentina; Bolivia, Plurinational States of; Brazil; Paraguay

Oorspronkelijk biotoop:

Dicht begroeide gebieden, in boomtoppen, tussen de bladeren.

Beschrijving vogel:

De Groenwangparkiet heeft als synoniem: Molinaparkiet.

De lengte van deze parkiet is 26 cm. Er is geen verschil in de kleur tussen de man en pop. Het verdient aanbeveling daartoe een endoscopisch of DNA onderzoek via de veren te laten uitvoeren.

De snavel is grijs zwart. Rond het oog loopt een onbevederde witte oogring. De ogen zijn donkerbruin.

Het voorhoofd en de schedel zijn donker grijsbruin, overgaand in bruingroen. De wangstreek is groen en de oorstreek is grijsbruin. De nek is bleekbruin, met mogelijk enkele blauwe veertjes. De mantel, rug en stuit zijn groen. De bovenstaart dekveren zijn groen.

De hals is grijs tot bruin/groen, met een grijs witte omzoming. De borst is bleekbruin tot groen met een lichte bruingele omzoming, de flanken zijn groen. De buik is groen, plaatselijk roodbruin.

Het onderlichaam is roodbruin. De onderstaart dekveren zijn roodbruin.

De vleugeldekenveren zijn groen, de vleugelbocht en vleugelzoom zijn groen. De grote buitenste vleugelpennen zijn blauw. De staartpennen zijn aan de bovenzijde donker rood. Aan de onderzijde is de staart roodbruin.

De poten zijn donker grijs met grijs zwarte nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2017/160 van 20 januari 2017

opmerkingen:

De Groenwangparkiet staat op de CITES appendix II en op de Europese soortenlijst, bijlage B.

In de versie 1.2 van 2019 is de rubriek Aankoop en Verkoop aangepast aan de nieuwste CITES verordening.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern LT ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Groenwangparkiet**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volièr- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen⁹ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Groenwangparkiet lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij papegaaiachtigen bekend zijn.

Veel voorkomende ziekten bij papegaaien en parkieten zijn::

Virale aandoeningen;

Bacteriële en mycotische aandoeningen;

Parasitaire aandoeningen;

Voedingsgerelateerde stoornissen;

Vederafwijkingen;

Intoxicaties;

Reproductiestoornissen;

Overige frequent voorkomende aandoeningen zoals:

jicht, kropstase, luchtzakscheuren, tumoren, doorgroeien van snavel

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volièr- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Groenwangparkiet.

De Groenwangparkiet is een volièrevogel .

De vogels kunnen ondergebracht worden in vluchten. De voorkeur gaat dan uit naar een lange vlucht met bijvoorbeeld afmetingen van 300 x 85 (100) x 200 cm. (lxbxh).

In de vlucht wordt een koppel ondergebracht. Gelet op het natuurlijke territoriumgedrag moeten hierbij geen andere vogelsoorten worden geplaatst. Vogels die in een buitenvolière of vlucht zijn ondergebracht moeten bij voorkeur ook kunnen beschikken over een nachtverblijf dat droog en tochtvrij is en waarin de luchtvochtigheid ca. 60% bedraagt. Het aantal lichturen in het binnenverblijf moet tenminste 14 uur zijn. In de wintermaanden moet het nachtverblijf verwarmd worden tot ongeveer 15 graden.

Om te voldoen aan hun natuurlijk gedrag om te knagen is het wenselijk dat de vlucht wordt verrijkt met verse takken van wilgen d.i. de zachte wilg(die met de ronde bladen en niet met de scherpe van de knotwilg, berken of onbespoten fruitbomen.

⁹ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Groenwangparkiet is aanvullend onderstaand van toepassing:

Groenwangparkieten zijn levendige en sterke vogels die snel vertrouwd raken aan hun verzorger.

Het hele jaar door zijn alle Pyrhura soorten in groepen te vinden en kwetteren overdag aardig wat naar hun groepsgenoten, behalve als er paniek en onraad is. Dan maken zij meer kabaal dat bij de burens te horen kan zijn.

De vogels klauteren de hele dag en zoeken hun vertier bij het verorberen van fruit dat in de vlucht aanwezig is.

Het fokken met de Groenwangparkiet.

Groenwangparkieten zijn soms in hun tweede jaar broedrijp.

Ervaren fokkers geven de voorkeur aan wat oudere vogels.

Het broedseizoen begint in de maand maart en kan doorlopen tot en met augustus.

De vogels broeden in een dicht broedblok met de afmeting 25x25x50 en een invliegopening van 6 cm.

Voor het invlieggat is een inlooppang van 20 cm. aangebracht. Het nestblok kan zowel horizontaal als vertikaal aangebracht worden.

Als nestmateriaal gebruiken ze de houtensnippers die ze van de zijwand van het broedblok af knagen.

Per jaar wordt een broedronde gehouden.

Tijdens iedere broedronde leggen de vogels 3 tot 5 eieren, die soms gezamenlijk worden uitgebroed.

De broedtijd duurt 21 - 24 dagen vanaf het moment dat de pop gaat broeden.

Afhankelijk van de conditie van het broedpaar en de broedomstandigheden komt veelal tenminste 75% van de gelegde eieren uit.

De ouders brengen zelf hun jongen groot. Dit verloopt goed daar er tot aan de jeugdruif geen opvallende sterftcijfer kan worden vastgesteld.

De jongen komen vlot door de jeugdruif. Na de eerste jeugdruif komen de jonge vogels op kleur. Na de jeugdruif volgt geen specifiek trainingstraject om het de vogels deel te nemen aan een tentoonstelling.

Bijlage 1 van het Besluit houders van dieren (2014) geeft aan dat de wettelijke periode waarop de jongen van de ouders mogen worden gescheiden 68 dagen bedraagt.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, april 2004, blz. 128 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Door de NBvV zijn voor de soorten uit het geslacht Pyrrhura standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater.

De Groenwangparkiet heeft als basisvoeding een goed zaadmengsel voor Grote Parkieten nodig.

Dit mengsel moet tenminste uit de volgende zaden bestaan: witzaad, boekweit, hennep, saffloer en tenminste paddi.

Aanvullend haver, tarwe, fruit, bessen en wilde zaden en kruiden worden gegeven.

Naast een goed zaadmengsel kan in het broedseizoen eivoer voor parkieten en universeelvoer met garnalen en levende insecten larven worden gegeven. Aanvullend kunnen gedroogde kreeftjes worden gevoerd. Het zachtvoer kan rul worden gemaakt met geraspte appel en winterpeen.

Ook kan honing worden toegevoegd.

ter voorkoming van luis en mijt kan knoflook poeder door het zachtvoer worden gemengd.

Voor de bevordering van de spijsvertering kan grit en kiezel een goede aanvulling zijn.

De vogels krijgen ieder dag vers en schoon bad- en drinkwater. Beide worden verstrekt in open schalen van 30 cm doorsnede..

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Groenwangparkieten die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De parkiet wordt gedurende 5 jaar als Eigen Kweek vogel gevraagd.

Tijdens een tijdelijke tentoonstelling wordt de vogel ondergebracht in een kleine kistkooi.

Identificatie en registratie.

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage B, moeten omgehouden te mogen voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring.

Ook het beleid van de NBvV is erop gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien worden van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringdiameter is 5,4 mm.

De houder van een ongeringde vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage B van de Europese soortenlijst moet kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de Groenwangparkiet niet verplicht.

Aankoop en Verkoop.

De aanschaf van Groenwangparkieten als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt. Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Omdat de Groenwangparkiet geplaatst is op de Europese soortenlijst, bijlage B, moet de verkoper voor iedere verkochte vogel een overdrachtverklaring opstellen en een exemplaar daarvan beschikbaar stellen aan de koper.

Daarnaast verdient het aanbeveling ook een kopie van deze houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen.

Na aankoop van een vogel bij een fokker moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevordering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Groenwangparkiet is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Papegaaiachtige vogels en parkieten kunnen veel geluid produceren.

Als deze bedrijfsmatig worden gehouden wordt het vogelverblijf een inrichting genoemd. (bedrijfsmatig is b.v. een op winst gerichte bedrijfsmatige exploitatie)

Dan is de Wet milieubeheer van toepassing.

Indien papegaaiachtige vogels en parkieten hobbymatig worden gehouden is er geen sprake van een Wet milieu-inrichting, maar geldt de Algemene Politie Verordening APV.

De APV regelt het volgende:

(Geluid)hinder door dieren:

Diegene die de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor de omwonende of overigen voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.

Advies: raadpleeg voor de bouw van een vogelverblijf voor papegaaiachtige vogels en parkieten altijd eerst de Gemeente van uw woonplaats.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Groenwangparkieten enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, -ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Medewerking is verleend door de leden en het bestuur van de Algemene Bond van houders van Parkieten en Papegaaiachtigen.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Hugo Mooren, fokker van Groenwangparkieten.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen voor Pyrrhura soorten, samengesteld door de TC Tropische vogels en Parkieten, uitgegeven door de NBvV, januari 2018, blz. 12 -13.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013-2

Joseph M. Forscheaw, *Parrots of the World*, ISBN 978 1408130346

Adri van Kooten, Heinz Schnitke en Herman Kremer, *Papegaaien en Parkieten handboek 2013*, in 2 delen.

Thiely de Moor, *Papegaaien van A tot Z, alles wat u moet weten over het houden van papegaaien*, Bloemendaal uitgevers, 2007, ISBN 978 9077462362.

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 1997, deel 4, ISBN 8487334229

Links.

BirdLife International 2012. *Pyrrhura molinae*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

www.parkietensocieteitnoord-middenlimburg.nl

Specifieke houderijrichtlijn Roodbuikparkiet

2021, versie 1.2

NBvV code K. 30. 001.015

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Psittaciformes = papegaaiaachtigen
Familie: Psittacidae
Geslacht: Pyrrhura

Soort: **Pyrrhura perlata perlata**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn geen ondersoorten.

Land van herkomst:

Brazilië, zuidelijk van de Amazone rivier.

Oorspronkelijk biotoop:

Dicht begroeide gebieden, in boomtoppen, tussen de bladeren.

Beschrijving vogel:

De Roodbuikparkiet heeft als synoniem:

Flavoptera Groenwangparkiet

De lengte van deze parkiet is 24 cm.

De snavel is grijs zwart. De naakte oogring is wit, de ogen zijn donkerbruin.

Boven de snavel zit een smal roodbruin bandje.

Het voorhoofd en de kop zijn bruin tot zwartbruin van kleur. De bevedering is doorweven met blauwe veertjes. De wangstreek is geelachtig groen, aan de benedenrand iets blauw.

De nek is bruin, plaatselijk grijsblauw. De vleugel dekveren, de rug en de stuit zijn olijfgroen.

De hals en bovenborst zijn bruin met een brede lichtgrijze tot bleekgroene omzoming.

De onderborst en buik zijn helder rood, met enkele centimeters onder de vleugelbochten een vrij strakke borst/buik afscheiding. De flanken zijn blauw, plaatselijk iets groen. het

onderlichaam is rood. De onderstaart dekveren zijn blauw.

Het vleugeldeksel is groenblauw. De vleugelbocht is rood. De vleugelzoom is blauw.

De grote buitenste vleugelpennen zijn blauw. De ondervleugel is rood van kleur.

De bovenstart dekveren zijn diep bruinrood, aan de basis groen, aan de toppen blauw. De onderzijde van de staartpennen is donkergrijs.

De poten zijn grijs met grijszwarte nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:

- onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

De Roodbuikparkiet staat op de CITES appendix II en op de Europese soortenlijst, bijlage B. In de versie 1.2 van 2019 is de rubriek Aankoop en Verkoop aangepast aan de nieuwste CITES richtsnoer.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Vulnerable VU ver 3.1, 2012 = kwetsbaar

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Roodbuikparkiet**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen¹⁰ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

¹⁰ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Roodbuikparkiet lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij papegaaiachtigen bekend zijn.

Veel voorkomende ziekten bij papegaaien en parkieten zijn::

Virale aandoeningen;

Bacteriële en mycotische aandoeningen;

Parasitaire aandoeningen;

Voedingsgerelateerde stoornissen;

Vederafwijkingen;

Intoxicaties;

Reproductiestoornissen;

Overige frequent voorkomende aandoeningen zoals:

jicht, kropstase, luchtzakscheuren, tumoren, doorgroeien van snavel

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van voliëre- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Roodbuikparkiet.

De Roodbuikparkiet is een voliërevogel .

De vogels kunnen ondergebracht worden in vluchten. De voorkeur gaat dan uit naar een lange vlucht met bijvoorbeeld afmetingen van 400 x 100 x 200 cm. (lxbxh).

In de vlucht wordt een koppel ondergebracht. Gelet op het natuurlijke territoriumgedrag moeten hierbij geen andere vogelsoorten worden geplaatst. Meerdere Roodbuikparkieten in dezelfde vlucht is alleen mogelijk als ze daarin gelijktijdig worden geplaatst.

Vogels die in een buitenvoliëre zijn ondergebracht moeten bij voorkeur ook kunnen beschikken over een nachtverblijf dat droog en tochtvrij is en waarin de luchtvochtigheid ca. 60% bedraagt. De vogels zijn winterhard. Ze slapen altijd in hun eigen broedblok.

Om te voldoen aan hun natuurlijk gedrag om te knagen is het wenselijk dat de vlucht wordt verrijkt met verse takken van wilgen d.i. de zachte wilg(die met de ronde bladen en niet met de scherpe van de knotwilg, berken of onbespoten fruitbomen).

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Roodbuikparkiet is aanvullend onderstaand van toepassing:

Roodbuikparkieten zijn levendige en sterke vogels die snel vertrouwd raken aan hun verzorger.

Het hele jaar door zijn alle *Pyrrhura* soorten in groepen te vinden en kwetteren overdag aardig wat naar hun groepsgenoten, behalve als er paniek en onraad is. Dan maken zij meer kabaal dat bij de burens te horen kan zijn.

Het fokken met de Roodbuikparkiet.

Roodbuikparkieten zijn soms in hun tweede jaar broedrijp.

Ervaren fokkers geven de voorkeur aan wat oudere vogels.

Het broedseizoen begint in de maand augustus. Eigenlijk zijn ze nog niet omgeschakeld naar het noordelijk halfjaar. Ze starten met het broedseizoen pas in de lente van het zuidelijk halfjaar.

De vogels broeden in een dicht broedblok met de afmeting 20x20x70 en een invliegopening van 6 cm.

Als nestmateriaal gebruiken ze de houtensnippers die ze van de zijwand van het broedblok af knagen.

Per jaar wordt een broedronde gehouden. Afhankelijk van het droge seizoen kan een tweede ronde mogelijk zijn.

Tijdens iedere broedronde leggen de vogels 4 tot 5 eieren, die door de pop zelf worden uitgebroed.

De broedtijd duurt 21 - 24 dagen vanaf het moment dat de pop gaat broeden.

Afhankelijk van de conditie van het broedpaar en de broedomstandigheden komt veelal tenminste 80 - 90% van de gelegde eieren uit.

De ouders brengen zelf hun jongen groot. Dit verloopt goed daar er tot aan de jeugdruï geen opvallende sterftcijfer kan worden vastgesteld.

De jongen komen vlot door de jeugdruï. Na de eerste jeugdruï komen de jonge vogels op kleur. Na de jeugdruï volgt geen specifiek trainingstraject om het de vogels deel te nemen aan een tentoonstelling.

Bijlage 1 van het Besluit houders van dieren (2014) geeft aan dat de wettelijke periode waarop de jongen van de ouders mogen worden gescheiden 70 dagen bedraagt.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, jan. 2000, blz. 16 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Roodbuikparkiet heeft als basisvoeding een goed zaadmengsel nodig.

Dit mengsel moet tenminste uit de volgende zaden bestaan: witzaad, boekweit, hennep, saffloer en tenminste paddi.

Aanvullend haver, tarwe, fruit, bessen en wilde zaden en kruiden worden gegeven.

Naast een goed zaadmengsel kan in het broedseizoen eivoer voor parkieten en universeelvoer met garnalen en levende insectenlarven worden gegeven.

Voor de bevordering van de spijsvertering kan grit en kiezel een goede aanvulling zijn.

De vogels krijgen ieder dag vers en schoon bad- en drinkwater. Beide worden verstrekt in open schalen van 30 cm doorsnede..

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Roodbuikparkieten die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De Roodbuikparkiet wordt gedurende 5 jaar als Eigen Kweek vogel gevraagd. Tijdens een tijdelijke tentoonstelling wordt de vogel ondergebracht in een kleine kistkooi.

Identificatie en registratie.

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage B, moeten om gehouden te mogen voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring. Ook het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien worden van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringdiameter is 5,4 mm.

De houder van een vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage B van de Europese soortenlijst moet kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen. De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de Roodbuikparkiet niet verplicht. (Besluit natuurbescherming art. 3.27, lid 1 onderdeel c onder 2)

Aankoop en Verkoop.

De aanschaf van Roodbuikparkieten als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt. Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Omdat de Roodbuikparkiet geplaatst is op de Europese soortenlijst, bijlage B, moet de verkoper voor iedere verkochte vogel een overdrachtverklaring opstellen en een exemplaar daarvan beschikbaar stellen aan de koper.

Daarnaast verdient het aanbeveling ook een kopie van deze houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen.

Na aankoop van een vogel bij een fokker moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevederling geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Roodbuikparkiet is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Papegaaiachtige vogels en parkieten kunnen veel geluid produceren. Als deze bedrijfsmatig worden gehouden wordt het vogelverblijf een inrichting genoemd.

(bedrijfsmatig is b.v. een op winst gerichte bedrijfsmatige exploitatie)

Dan is de Wet milieubeheer van toepassing.

Indien papegaaiachtige vogels en parkieten hobbymatig worden gehouden is er geen sprake van een Wet milieu-inrichting, maar geldt de Algemene Politie Verordening APV.

De APV regelt het volgende:

(Geluid)hinder door dieren:

Diegene die de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor de omwonende of overigen voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.

Advies: raadpleeg voor de bouw van een vogelverblijf voor papegaaiachtige vogels en parkieten altijd eerst de Gemeente van uw woonplaats.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Roodbuikparkieten enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn -ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door W. Hennekes, J.A. Spenkelink, fokkers van Roodbuikparkieten.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen voor *Pyrrhura* soorten, samengesteld door de TC Tropische vogels en Parkieten, uitgegeven door de NBvV, 2020, blz. 52.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013-2

Joseph M. Forschaw, *Parrots of the World*, ISBN 978 1408130346

Adri van Kooten, Heinz Schnitke en Herman Kremer, *Papegaaien en Parkieten handboek 2013*, in 2 delen.

Thiely de Moor, *Papegaaien van A tot Z, alles wat u moet weten over het houden van papegaaien*, Bloemendaal uitgevers, 2007, ISBN 978 9077462362.

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 1997, deel 4, ISBN 8487334229

Links.

BirdLife International 2012. *Pyrrhura perlata*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.1. <www.iucnredlist.org>

Specifieke houderijrichtlijn Geschildeerde parkiet

2021, versie 1.2

NBvV code K. 30.001.010

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Psittaciformes = papegaaiaachtigen
Familie: Psittacidae
Geslacht: Pyrrhura

Soort: **Pyrrhura picta picta**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn acht ondersoorten.

Land van herkomst:

Brazil; French Guiana; Guyana; Suriname; Venezuela, Bolivarian Republic of

Oorspronkelijk biotoop:

Dicht begroeide gebieden, in boomtoppen, tussen de bladeren.

Beschrijving vogel:

De Geschildeerde parkiet heeft als synoniem: Bonte parkiet of Blauwvleugel roodstaartparkiet.

De lengte van deze parkiet is 22 cm.

Er is geen verschil in de kleur tussen de man en pop.

Het verdient aanbeveling daartoe een endoscopisch of DNA onderzoek via de veren te laten uitvoeren.

De snavel is grijs zwart tot grijsbruin. De onbevederde oogring is bruingrijs, de iris bruin met een zwarte pupil.

Het voorhoofd is blauw, de kop is blauw bruin. De wangstreek is roodbruin, aan de benedenrand iets blauw. De oorstreek is grijs wit tot bruingeel. De rug is groen. De onderrug en stuit zijn bruinrood, aan de randen groen.. De bovenstaart dekveren zijn aan de basis iets bruin/groen en gaan over in bruin.

De hals, borst en de zijkanten van de nek zijn donkerbruin, met een grijze tot bruingele V-vormige omzoming, vaag doorspekt met rozerood. Op de borst en in de nek plaatselijk blauw. De flanken zijn groen. De buik is overwegend groen. Het onderlichaam is bruinrood. De onderstaart dekveren zijn bruinrood.

De vleugeldekenveren zijn groen, de vleugelbocht is helder rood. De vleugelzoom is groen. De grote buitenste vleugelpennen zijn blauw. De onderzijde van de vleugels is groen.

De pootkleur is grijs met grijs zwarte nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten
onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie:
Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

De Geschilderde parkiet staat op de CITES appendix II en op de Europese soortenlijst, bijlage B.

In de versie 1.2 van 2019 is de rubriek Aankoop en Verkoop aangepast aan de nieuwste CITES verordening.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least concern LC ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Geschilderde parkiet**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen ¹¹van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

¹¹ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Geschilderde parkiet lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij papegaaiachtigen bekend zijn.

Veel voorkomende ziekten bij papegaaien en parkieten zijn::

Virale aandoeningen;

Bacteriële en mycotische aandoeningen;

Parasitaire aandoeningen;

Voedingsgerelateerde stoornissen;

Vederafwijkingen;

Intoxicaties;

Reproductiestoornissen;

Overige frequent voorkomende aandoeningen zoals:

jicht, kropstase, luchtzakscheuren, tumoren, doorgroeien van snavel

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Geschilderde parkiet.

De Geschilderde parkiet is een volièrevogel .

De vogels kunnen ondergebracht worden in vluchten. De voorkeur gaat dan uit naar een lange vlucht met bijvoorbeeld afmetingen van 400 x 85 (100) x 200 cm. (lxbxh).

In de vlucht wordt een koppel ondergebracht. Gelet op het natuurlijke territoriumgedrag moeten hierbij geen andere vogelsoorten worden geplaatst. Vogels die in een buitenvolière of vlucht zijn ondergebracht moeten bij voorkeur ook kunnen beschikken over een nachtverblijf dat droog en tochtvrij is en waarin de luchtvochtigheid ca. 60% bedraagt. Het aantal lichturen in het binnenverblijf moet tenminste 14 uur zijn. In de wintermaanden moet het nachtverblijf verwarmd worden tot ongeveer 15 graden.

Om te voldoen aan hun natuurlijk gedrag om te knagen is het wenselijk dat de vlucht wordt verrijkt met verse takken van wilgen d.i. de zachte wilg(die met de ronde bladen en niet met de scherpe van de knotwilg, berken of onbespoten fruitbomen).

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Geschilderde parkiet is aanvullend onderstaand van toepassing:

Geschilderde parkieten zijn levendige en sterke vogels die snel vertrouwd raken aan hun verzorger.

Het hele jaar door zijn alle Pyrrhura soorten in groepen te vinden en kwetteren overdag aardig wat naar hun groepsgenoten, behalve als er paniek en onraad is. Dan maken zij meer kabaal dat bij de burens te horen kan zijn.

De vogels klauteren de hele dag en zoeken hun vertier bij het verorberen van fruit dat in de vlucht aanwezig is.

Het fokken met de Geschilderde parkiet.

Geschilderde parkieten zijn soms in hun tweede jaar broedrijp.

Ervaren fokkers geven de voorkeur aan wat oudere vogels.

Het broedseizoen begint in de maand maart en kan doorlopen tot en met augustus.

De vogels broeden in een dicht broedblok met de afmeting 25x25x50 en een invliegopening van 6 cm.

Voor het invlieggat is een inlooptgang van 20 cm. aangebracht. Het nestblok kan zowel horizontaal als vertikaal aangebracht worden.

Als nestmateriaal gebruiken ze de houtensnippers die ze van de zijwand van het broedblok af knagen.

Per jaar wordt een broedronde gehouden.

Tijdens iedere broedronde leggen de vogels 3 tot 5 eieren, die soms gezamenlijk worden uitgebroed.

De broedtijd duurt 21 - 24 dagen vanaf het moment dat de pop gaat broeden.

Afhankelijk van de conditie van het broedpaar en de broedomstandigheden komt veelal tenminste 75% van de gelegde eieren uit.

De ouders brengen zelf hun jongen groot. Dit verloopt goed daar er tot aan de jeugdruï geen opvallende sterftcijfer kan worden vastgesteld.

De jongen komen vlot door de jeugdruï. Na de eerste jeugdruï komen de jonge vogels op kleur. Na de jeugdruï volgt geen specifiek trainingstraject om het de vogels deel te nemen aan een tentoonstelling.

Bijlage 1 van het Besluit houders van dieren (2014) geeft aan dat de wettelijke periode waarop de jongen van de ouders mogen worden gescheiden 68 dagen bedraagt.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, april. 1976, blz. 160 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, dec. 2007, blz. 408 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Door de NBvV zijn voor de soorten uit het geslacht Pyrrhura standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater.

De Geschilderde parkiet heeft als basisvoeding een goed zaadmengsel voor Grote Parkieten nodig.

Dit mengsel moet tenminste uit de volgende zaden bestaan: witzaad, boekweit, hennep, saffloer en tenminste paddi.

Aanvullend haver, tarwe, fruit, bessen en wilde zaden en kruiden worden gegeven.

Naast een goed zaadmengsel kan in het broedseizoen eivoer voor parkieten en universeelvoer met garnalen en levende insecten larven worden gegeven. Aanvullend

kunnen gedroogde kreeftjes worden gevoerd. Het zachtvoer kan rul worden gemaakt met geraspte appel en winterpeen.
Ook kan honing worden toegevoegd.
ter voorkoming van luis en mijt kan knoflook poeder door het zachtvoer worden gemengd.

Voor de bevordering van de spijsvertering kan grit en kiezel een goede aanvulling zijn.

De vogels krijgen ieder dag vers en schoon bad- en drinkwater. Beide worden verstrekt in open schalen van 30 cm doorsnede.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Geschilderde parkieten die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De parkiet wordt gedurende 5 jaar als Eigen Kweek vogel gevraagd.
Tijdens een tijdelijke tentoonstelling wordt de vogel ondergebracht in een kleine kistkooi.

Identificatie en registratie.

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage B, moeten om gehouden te mogen voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring.
Ook het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien worden van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringdiameter is 5,4 mm.

De houder van een ongeringde vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage B van de Europese soortenlijst moet kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen.
De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de Geschilderde parkiet niet verplicht. (Besluit natuurbescherming art. 3.27, lid 1 onderdeel c onder 2)

Aankoop en Verkoop.

De aanschaf van Geschilderde parkieten als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt. Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Omdat de Geschilderde parkiet geplaatst is op de Europese soortenlijst, bijlage B, moet de verkoper voor iedere verkochte vogel een overdrachtverklaring opstellen en een exemplaar daarvan beschikbaar stellen aan de koper.

Daarnaast verdient het aanbeveling ook een kopie van deze houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen.

Na aankoop van een vogel bij een fokker moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Geschilderde parkiet is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Papegaaiachtige vogels en parkieten kunnen veel geluid produceren.

Als deze bedrijfsmatig worden gehouden wordt het vogelverblijf een inrichting genoemd. (bedrijfsmatig is b.v. een op winst gerichte bedrijfsmatige exploitatie)

Dan is de Wet milieubeheer van toepassing.

Indien papegaaiachtige vogels en parkieten hobbymatig worden gehouden is er geen sprake van een Wet milieu-inrichting, maar geldt de Algemene Politie Verordening APV.

De APV regelt het volgende:

(Geluid)hinder door dieren:

Diegene die de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor de omwonende of overigen voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.

Advies: raadpleeg voor de bouw van een vogelverblijf voor papegaaiachtige vogels en parkieten altijd eerst de Gemeente van uw woonplaats.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Geschilderde parkieten enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, -ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Medewerking is verleend door de leden en het bestuur van de Algemene Bond van houders van Parkieten en Papegaaiachtigen.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Hugo Mooren, fokker van Geschilderde parkieten.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen voor *Pyrrhura* soorten, samengesteld door de TC Tropische vogels en Parkieten, uitgegeven door de NBvV, 2020, blz. 42.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013-2

Joseph M. Forschaw, *Parrots of the World*, ISBN 978 1408130346

Adri van Kooten, Heinz Schnitke en Herman Kremer, *Papegaaien en Parkieten handboek 2013*, in 2 delen.

Thiely de Moor, *Papegaaien van A tot Z, alles wat u moet weten over het houden van papegaaien*, Bloemendaal uitgevers, 2007, ISBN 978 9077462362.

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 1997, deel 4, ISBN 8487334229

Links.

BirdLife International. 2014. *Pyrrhura picta*. The IUCN Red List of Threatened Species 2014: e.T45422115A45422662. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

www.parkietensocieteitnoord-middenlimburg.nl

Specifieke houderijrichtlijn Roodkopparkiet

2021, versie 1.2

NBvV code K. 30.001.021

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Psittaciformes = papegaaiaachtigen
Familie: Psittacidae
Geslacht: Pyrrhura

Soort: **Pyrrhura picta roseifrons**

Soorten/ondersoorten:

De Roodkopparkiet wordt omschreven als een ondersoort van de *Pyrrhura picta picta*.

Land van herkomst:

Brazilië

Oorspronkelijk biotoop:

Dicht begroeide gebieden, in boomtoppen, tussen de bladeren.

Beschrijving vogel:

De lengte van deze parkiet is 22 cm.

Er is geen verschil in de kleur tussen de man en pop.

Het verdient aanbeveling daartoe een endoscopisch of DNA onderzoek via de veren te laten uitvoeren.

De snavel is grijs tot grijsbruin. De onbevederde oogring is grijs, de iris bruin met een zwarte pupil.

het voorhoofd en de kruin is oranje-rood, soms rood. Het achterhoofd en de nek zijn donkerbruin grijs. De wangstreek is rood tot roodbruin. De oorstreek is grijs wit tot bruingeel. De rug is bruinrood. Ook de stuit is bruinrood, plaatselijke groen. De bovenstaart dekveren zijn aan de basis iets groen en gaan over in bruinrood.

De hals, borst en de zijkanten van de nek zijn bruin/groen, met een grijsbruine tot geelrode V-vormige omzoming. De flanken zijn groen. De buik is overwegend groen met in het midden een bruinrode tekening. De onderstaart dekveren zijn bruinrood.

De vleugeldekenveren zijn groen, de vleugelbocht is rood. De vleugelzoom is groen met enkele rode veertjes. De grote buitenste vleugelpennen zijn groenblauw. De onderzijde van de vleugels is groen.

De pootkleur is grijs met grijs zwarte nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

De Roodkopparkiet staat op de CITES appendix II en op de Europese soortenlijst, bijlage B. In de versie 1.2 van 2019 is de rubriek Aankoop en Verkoop aangepast aan de nieuwste CITES richtsnoer.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least concern LC ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de voliëre- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met voliëre- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Roodkopparkiet**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte voliëre- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volièr- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen ¹²van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Roodkopparkiet lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij papegaaiachtigen bekend zijn.

Veel voorkomende ziekten bij papegaaien en parkieten zijn::

Virale aandoeningen;

Bacteriële en mycotische aandoeningen;

Parasitaire aandoeningen;

Voedingsgerelateerde stoornissen;

Vederafwijkingen;

Intoxicaties;

Reproductiestoornissen;

Overige frequent voorkomende aandoeningen zoals:

jicht, kropstase, luchtzakscheuren, tumoren, doorgroeien van snavel

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volièr- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Roodkopparkiet.

De Roodkopparkiet is een volièrevogel.

De vogels kunnen ondergebracht worden in vluchten. De voorkeur gaat dan uit naar een lange vlucht met bijvoorbeeld afmetingen van 300 x 85 (100) x 200 cm. (lxbxh).

In de vlucht wordt een koppel ondergebracht. Gelet op het natuurlijke territoriumgedrag moeten hierbij geen andere vogelsoorten worden geplaatst. Vogels die in een buitenvolière of vlucht zijn ondergebracht moeten bij voorkeur ook kunnen beschikken over een nachtverblijf dat droog en tochtvrij is en waarin de luchtvochtigheid ca. 60% bedraagt. Het aantal lichturen in het binnenverblijf moet tenminste 14 uur zijn. In de wintermaanden moet het nachtverblijf verwarmd worden tot ongeveer 15 graden.

Om te voldoen aan hun natuurlijk gedrag om te knagen is het wenselijk dat de vlucht wordt verrijkt met verse takken van wilgen d.i. de zachte wilg(die met de ronde bladen en niet met de scherpe van de knotwilg, berken of onbespoten fruitbomen).

¹² Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Roodkopparkiet is aanvullend onderstaand van toepassing:

Roodkopparkieten zijn levendige en sterke vogels die snel vertrouwd raken aan hun verzorger.

Het hele jaar door zijn alle Pyrrhura soorten in groepen te vinden en kwetteren overdag aardig wat naar hun groepsgegoten, behalve als er paniek en onraad is. Dan maken zij meer kabaal dat bij de burenen te horen kan zijn.

De vogels klauteren de hele dag en zoeken hun vertier bij het verorberen van fruit dat in de vlucht aanwezig is.

Het fokken met de Roodkopparkiet.

Roodkopparkieten zijn soms in hun tweede jaar broedrijp.

Ervaren fokkers geven de voorkeur aan wat oudere vogels.

Het broedseizoen begint in de maand maart en kan doorlopen tot en met augustus.

De vogels broeden in een dicht broedblok met de afmeting 25x25x50 en een invliegopening van 6 cm.

Voor het invlieggat is een inloopgang van 20 cm. aangebracht. Het nestblok kan zowel horizontaal als vertikaal aangebracht worden.

Als nestmateriaal gebruiken ze de houtensnippers die ze van de zijwand van het broedblok af knagen.

Per jaar wordt een broedronde gehouden.

Tijdens iedere broedronde leggen de vogels 3 tot 5 eieren, die soms gezamenlijk worden uitgebroed.

De broedtijd duurt 21 - 24 dagen vanaf het moment dat de pop gaat broeden.

Afhankelijk van de conditie van het broedpaar en de broedomstandigheden komt veelal tenminste 75% van de gelegde eieren uit.

De ouders brengen zelf hun jongen groot. Dit verloopt goed daar er tot aan de jeugdruif geen opvallende sterftecijfer kan worden vastgesteld.

De jongen komen vlot door de jeugdruif. Na de eerste jeugdruif komen de jonge vogels op kleur. Na de jeugdruif volgt geen specifiek trainingstraject om het de vogels deel te nemen aan een tentoonstelling.

Bijlage 1 van het Besluit houders van dieren (2014) geeft aan dat de wettelijke periode waarop de jongen van de ouders mogen worden gescheiden 68 dagen bedraagt.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, sept. 1998, blz. 392 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, 2001, blz. 400 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Door de NBvV zijn voor de soorten uit het geslacht Pyrrhura standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater.

De Roodkopparkiet heeft als basisvoeding een goed zaadmengsel voor Grote Parkieten nodig.

Dit mengsel moet tenminste uit de volgende zaden bestaan: witzaad, boekweit, hennep, saffloer en tenminste paddi.

Aanvullend haver, tarwe, fruit, bessen en wilde zadentrossen en kruiden worden gegeven.

Naast een goed zaadmengsel kan in het broedseizoen eivoer voor parkieten en universeelvoer met garnalen en levende insecten larven worden gegeven. Aanvullend kunnen gedroogde kreeftjes worden gevoerd. Het zachtvoer kan rul worden gemaakt met geraspte appel en winterpeen.

Ook kan honing worden toegevoegd.

ter voorkoming van luis en mijt kan knoflook poeder door het zachtvoer worden gemengd.

Voor de bevordering van de spijsvertering kan grit en kiezel een goede aanvulling zijn.

De vogels krijgen ieder dag vers en schoon bad- en drinkwater. Beide worden verstrekt in open schalen van 30 cm doorsnede..

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Roodkopparkieten die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De parkiet wordt gedurende 5 jaar als Eigen Kweek vogel gevraagd.

Tijdens een tijdelijke tentoonstelling wordt de vogel ondergebracht in een kleine kistkooi.

Identificatie en registratie.

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage B, moeten omgehouden te mogen voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring.

Ook het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien worden van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringdiameter is 5,4 mm.

De houder van een ongeringde vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage B van de Europese soortenlijst moet kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de Roodkopparkiet niet verplicht.

Aankoop en Verkoop.

De aanschaf van Roodkopparkieten als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Omdat de Roodkop parkiet geplaatst is op de Europese soortenlijst, bijlage B, moet de verkoper voor iedere verkochte vogel een overdrachtverklaring opstellen en een exemplaar daarvan beschikbaar stellen aan de koper.

Daarnaast verdient het aanbeveling ook een kopie van deze houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen.

Na aankoop van een vogel bij een fokker moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Roodkopparkiet is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Papegaaiachtige vogels en parkieten kunnen veel geluid produceren.

Als deze bedrijfsmatig worden gehouden wordt het vogelverblijf een inrichting genoemd.

(bedrijfsmatig is b.v. een op winst gerichte bedrijfsmatige exploitatie)

Dan is de Wet milieubeheer van toepassing.

Indien papegaaiachtige vogels en parkieten hobbymatig worden gehouden is er geen sprake van een Wet milieu-inrichting, maar geldt de Algemene Politie Verordening APV.

De APV regelt het volgende:

(Geluid)hinder door dieren:

Diegene die de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor de omwonende of overigen voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.

Advies: raadpleeg voor de bouw van een vogelverblijf voor papegaaiachtige vogels en parkieten altijd eerst de Gemeente van uw woonplaats.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Roodkopparkieten enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, -ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Medewerking is verleend door de leden en het bestuur van de Algemene Bond van houders van Parkieten en Papegaaiachtigen.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Hugo Mooren, fokker van Roodkopparkieten.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen voor *Pyrrhura* soorten, samengesteld door de TC Tropische vogels en Parkieten, uitgegeven door de NBvV, 2020, blz. 40.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013-2

Joseph M. Forschaw, *Parrots of the World*, ISBN 978 1408130346

Adri van Kooten, Heinz Schnitke en Herman Kremer, *Papegaaien en Parkieten handboek 2013*, in 2 delen.

Thiely de Moor, *Papegaaien van A tot Z, alles wat u moet weten over het houden van papegaaien*, Bloemendaal uitgevers, 2007, ISBN 978 9077462362.

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 1997, deel 4, ISBN 8487334229

Links.

BirdLife International 2012. *Pyrrhura roseifrons*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

www.parkietensocieteitnoord-middenlimburg.nl

Specifieke houderijrichtlijn Roodkop roodstaart parkiet

2021, versie 1.2

NBvV code K. 30.001.009

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Psittaciformes = papegaaiaachtigen
Familie: Psittacidae
Geslacht: Pyrrhura

Soort: **Pyrrhura rhodocephala**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn geen ondersoorten.

Land van herkomst:

Venezuela, Bolivarian Republic of

Oorspronkelijk biotoop:

Dicht begroeide gebieden, in boomtoppen, tussen de bladeren.

Beschrijving vogel:

De lengte van deze parkiet is 24 cm.

Er is geen verschil in de kleur tussen de man en pop.

Het verdient aanbeveling daartoe een endoscopisch of DNA onderzoek via de veren te laten uitvoeren.

De snavel is hoornkleurig. De onbevederde oogring is wit, de iris bruin met een zwarte pupil. Het voorhoofd en de kruin is helder rood, geleidelijk overgaand in een groene nek. In de overgangszone plaatselijk vaal bruin. De wangstreek is groen. De oorstreek is kastanjebruin. De rug en stuit zijn groen. De bovenstaart dekveren zijn roodbruin.

De hals en borst zijn groen/bruin, met een smalle bruine omzoming. De flanken zijn groen. De buik is overwegend groen. Het onderlichaam is iets bruinrood. De onderstaart dekveren zijn vaal roodbruin..

De vleugeldekeren zijn groen, de vleugelbocht is groen met enkele groene veertjes. De vleugelzoom is oranjegeel, halverwege overgaand in geelwit. De grote buitenste vleugelpennen zijn violetblauw. De onderzijde van de vleugels is groen/grijsblauw. De pootkleur is grijs met grijs zwarte nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);

d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

De Roodkop roodstaartparkiet staat op de CITES appendix II en op de Europese soortenlijst, bijlage B.

In de versie 1.2 van 2019 is de rubriek Aankoop en Verkoop aangepast aan de nieuwste CITES richtsnoer.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least concern LC ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volièr- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volièr- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Roodkop roodstaartparkiet** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volièr- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volièr- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van deze normale gedragingen¹³ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Roodkop roodstaartparkiet lang in een goede gezondheid verkeren.

¹³ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij papegaaiachtigen bekend zijn.

Veel voorkomende ziekten bij papegaaien en parkieten zijn::

Virale aandoeningen;

Bacteriële en mycotische aandoeningen;

Parasitaire aandoeningen;

Voedingsgerelateerde stoornissen;

Vederafwijkingen;

Intoxicaties;

Reproductiestoornissen;

Overige frequent voorkomende aandoeningen zoals:

jicht, kropstase, luchtzakscheuren, tumoren, doorgroeien van snavel

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Roodkop roodstaartparkiet.

De Roodkop roodstaartparkiet is een volièrevogel .

De vogels kunnen ondergebracht worden in vluchten. De voorkeur gaat dan uit naar een lange vlucht met bijvoorbeeld afmetingen van 400 x 85 (100) x 200 cm. (lxbxh).

In de vlucht wordt een koppel ondergebracht. Gelet op het natuurlijke territoriumgedrag moeten hierbij geen andere vogelsoorten worden geplaatst. Vogels die in een buitenvolière of vlucht zijn ondergebracht moeten bij voorkeur ook kunnen beschikken over een nachtverblijf dat droog en tochtvrij is en waarin de luchtvochtigheid ca. 60% bedraagt. Het aantal lichturen in het binnenverblijf moet tenminste 14 uur zijn. In de wintermaanden moet het nachtverblijf verwarmd worden tot ongeveer 15 graden.

Om te voldoen aan hun natuurlijk gedrag om te knagen is het wenselijk dat de vlucht wordt verrijkt met verse takken van wilgen d.i. de zachte wilg(die met de ronde bladen en niet met de scherpe van de knotwilg, berken of onbespoten fruitbomen).

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Roodkop roodstaartparkiet is aanvullend onderstaand van toepassing:

Roodkopparkieten zijn levendige en sterke vogels die snel vertrouwd raken aan hun verzorger.

Het hele jaar door zijn alle *Pyrrhura* soorten in groepen te vinden en kwetteren overdag aardig wat naar hun groepsgenoten, behalve als er paniek en onraad is. Dan maken zij meer kabaal dat bij de burens te horen kan zijn.

De vogels klauteren de hele dag en zoeken hun vertier bij het verorberen van fruit dat in de vlucht aanwezig is.

Het fokken met de Roodkop roodstaartparkiet.

Roodkop roodstaartparkieten zijn soms in hun tweede jaar broedrijp.

Ervaren fokkers geven de voorkeur aan wat oudere vogels.

Het broedseizoen begint in de maand maart en kan doorlopen tot en met augustus. De vogels broeden in een dicht broedblok met de afmeting 25x25x50 en een invliegopening van 6 cm.

Voor het invlieggat is een inloopgang van 20 cm. aangebracht. Het nestblok kan zowel horizontaal als vertikaal aangebracht worden.

Als nestmateriaal gebruiken ze de houtensnippers die ze van de zijwand van het broedblok af knagen.

Per jaar wordt een broedronde gehouden.

Tijdens iedere broedronde leggen de vogels 3 tot 5 eieren, die soms gezamenlijk worden uitgebroed.

De broedtijd duurt 21 - 24 dagen vanaf het moment dat de pop gaat broeden.

Afhankelijk van de conditie van het broedpaar en de broedomstandigheden komt veelal tenminste 75% van de gelegde eieren uit.

De ouders brengen zelf hun jongen groot. Dit verloopt goed daar er tot aan de jeugdruï geen opvallende sterftcijfer kan worden vastgesteld.

De jongen komen vlot door de jeugdruï. Na de eerste jeugdruï komen de jonge vogels op kleur. Na de jeugdruï volgt geen specifiek trainingstraject om het de vogels deel te nemen aan een tentoonstelling.

Bijlage 1 van het Besluit houders van dieren (2014) geeft aan dat de wettelijke periode waarop de jongen van de ouders mogen worden gescheiden 68 dagen bedraagt.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, sept. 1998, blz. 392 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, 2001, blz. 400 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Door de NBvV zijn voor de soorten uit het geslacht *Pyrrhura* standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater.

De Roodkop roodstaartparkiet heeft als basisvoeding een goed zaadmengsel voor Grote Parkieten nodig.

Dit mengsel moet tenminste uit de volgende zaden bestaan: witzaad, boekweit, hennep, saffloer en tenminste paddi.

Aanvullend haver, tarwe, fruit, bessen en wilde zaden en kruiden worden gegeven.

Naast een goed zaadmengsel kan in het broedseizoen eivoer voor parkieten en universeelvoer met garnalen en levende insecten larven worden gegeven. Aanvullend kunnen gedroogde kreeftjes worden gevoerd. Het zachtvoer kan rul worden gemaakt met geraspte appel en winterpeen.

Ook kan honing worden toegevoegd.

ter voorkoming van luis en mijt kan knoflook poeder door het zachtvoer worden gemengd.

Voor de bevordering van de spijsvertering kan grit en kiezel een goede aanvulling zijn.

De vogels krijgen ieder dag vers en schoon bad- en drinkwater. Beide worden verstrekt in open schalen van 30 cm doorsnede..

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Roodkop roodstaartparkieten die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De parkiet wordt gedurende 5 jaar als Eigen Kweek vogel gevraagd.

Tijdens een tijdelijke tentoonstelling wordt de vogel ondergebracht in een kleine kistkooi.

Identificatie en registratie.

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage B, moeten om gehouden te mogen voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring.

Ook het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien worden van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringdiameter is 5,4 mm.

De houder van een ongeringde vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage B van de Europese soortenlijst moet kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de Roodkop roodstaartparkiet niet verplicht. (Besluit natuurbescherming art. 3.27, lid 1 onderdeel c onder 2)

Aankoop en Verkoop.

De aanschaf van Roodkop roodstaartparkieten als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Omdat de Roodkop Roodstaartparkiet geplaatst is op de Europese soortenlijst, bijlage B, moet de verkoper voor iedere verkochte vogel een overdrachtverklaring opstellen en een exemplaar daarvan beschikbaar stellen aan de koper.

Daarnaast verdient het aanbeveling ook een kopie van deze houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen.

Na aankoop van een vogel bij een fokker moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Roodkop roodstaartparkiet is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Papegaaiachtige vogels en parkieten kunnen veel geluid produceren.

Als deze bedrijfsmatig worden gehouden wordt het vogelverblijf een inrichting genoemd.

(bedrijfsmatig is b.v. een op winst gerichte bedrijfsmatige exploitatie)

Dan is de Wet milieubeheer van toepassing.

Indien papegaaiachtige vogels en parkieten hobbymatig worden gehouden is er geen sprake van een Wet milieu-inrichting, maar geldt de Algemene Politie Verordening APV.

De APV regelt het volgende:

(Geluid)hinder door dieren:

Diegene die de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor de omwonende of overigen voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.

Advies: raadpleeg voor de bouw van een vogelverblijf voor papegaaiachtige vogels en parkieten altijd eerst de Gemeente van uw woonplaats.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Roodkop roodstaartparkieten enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Medewerking is verleend door de leden en het bestuur van de Algemene Bond van houders van Parkieten en Papegaaiachtigen.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Hugo Mooren, fokker van Roodkop roodstaartparkieten.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen voor Pyrrhura soorten, samengesteld door de Keurmeestersvereniging Tropische vogels en Parkieten, uitgegeven door de NBvV, 2020, blz. 51.

Tijdschrift Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013-2

Joseph M. Forschaw, *Parrots of the World*, ISBN 978 1408130346

Adri van Kooten, Heinz Schnitke en Herman Kremer, *Papegaaien en Parkieten handboek 2013*, in 2 delen.

Thiely de Moor, *Papegaaien van A tot Z, alles wat u moet weten over het houden van papegaaien*, Bloemendaal uitgevers, 2007, ISBN 978 9077462362.

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 1997, deel 4, ISBN 8487334229

Links.

BirdLife International. 2012. *Pyrrhura rhodocephala*. The IUCN Red List of Threatened Species 2012: e.T22685877A39028964. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

www.parkietensocieteitnoord-middenlimburg.nl

Specifieke Houderijrichtlijn Steenparkiet

2021, versie 1.2

NBvV code K. 30. 001.008

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Psittaciformes = papegaaiaachtigen
Familie: Psittacidae
Geslacht: Pyrrhura

Soort: **Pyrrhura rupicola rupicola**

Soorten/ondersoorten:

Er is een ondersoort:
Pyrrhura r. sandiae

Land van herkomst:

Bolivia, Plurinational States of; Brazil; Peru

Oorspronkelijk biotoop:

Dicht begroeide gebieden, in boomtoppen, tussen de bladeren.

Beschrijving vogel:

De Steenparkiet heeft als synoniem: Zwartkopparkiet

De lengte van deze parkiet is 25 cm. Er is geen verschil in de kleur tussen de man en pop. Het verdient aanbeveling daartoe een endoscopisch of DNA onderzoek via de veren te laten uitvoeren.

De snavel is grijs zwart. Rond het oog loopt een onbevederde witte oogring. De ogen zijn donkerbruin.

Het voorhoofd is donkerbruin/zwart. De schedel is grijs tot donker bruin. De wangen en oorstreek zijn groen, aan de randen iets bruin.

De nek en achternek is donkerbruin/zwart met een brede bruingele tot witte V-vormige omzoming.

De rug en stuit zijn groen.

De hals is donker bruin / zwart met een brede bruingele tot witte V-vormige omzoming. De borst is donkerbruin met ook een bruingele tot witte omzoming. De flanken zijn groen. De buik en onderlichaam zijn bruingroen met enkele rode veertjes.

De rugdek mantel en vleugeldekveren zijn groen. De vleugelboog en vleugelzoom is rood. De grote buitenste vleugelpennen zijn groenblauw. De ondervleugel is groen.

De poten zijn donker grijs met grijs zwarte nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

De Steenparkiet staat op de CITES appendix II en op de Europese soortenlijst, bijlage B. In de versie 1.2 van 2019 is de rubriek Aankoop en Verkoop aangepast aan de nieuwste CITES richtsnoer.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Near Threatened NT ver 3.1, 2012 = gevoelig

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Steenparkiet** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen¹⁴ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

¹⁴ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Steenparkiet lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij papegaaiachtigen bekend zijn.

Veel voorkomende ziekten bij papegaaien en parkieten zijn::

Virale aandoeningen;

Bacteriële en mycotische aandoeningen;

Parasitaire aandoeningen;

Voedingsgerelateerde stoornissen;

Vederafwijkingen;

Intoxicaties;

Reproductiestoornissen;

Overige frequent voorkomende aandoeningen zoals:

jicht, kropstase, luchtzakscheuren, tumoren, doorgroeien van snavel

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volièr- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Steenparkiet.

De Steenparkiet is een volièrevogel .

De vogels kunnen ondergebracht worden in vluchten. De voorkeur gaat dan uit naar een lange vlucht met bijvoorbeeld afmetingen van 400 x 85 (100) x 200 cm. (lxbxh).

In de vlucht wordt een koppel ondergebracht. Gelet op het natuurlijke territoriumgedrag moeten hierbij geen andere vogelsoorten worden geplaatst. Vogels die in een buitenvolière of vlucht zijn ondergebracht moeten bij voorkeur ook kunnen beschikken over een nachtverblijf dat droog en tochtvrij is en waarin de luchtvochtigheid ca. 60% bedraagt. Het aantal lichturen in het binnenverblijf moet tenminste 14 uur zijn. In de wintermaanden moet het nachtverblijf verwarmd worden tot ongeveer 15 graden. In het nachtverblijf moeten altijd een of meerdere broedblokken opgehangen worden omdat deze ook gebruikt worden als slaapverblijf.

Om te voldoen aan hun natuurlijk gedrag om te knagen is het wenselijk dat de vlucht wordt verrijkt met verse takken van wilgen d.i. de zachte wilg(die met de ronde bladen en niet met de scherpe van de knotwilg, berken of onbespoten fruitbomen.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Steenparkiet is aanvullend onderstaand van toepassing:

Steenparkieten zijn levendige en sterke vogels die snel vertrouwd raken aan hun verzorger.

Het hele jaar door zijn alle Pyrhura soorten in groepen te vinden en kwetteren overdag aardig wat naar hun groepsgenoten, behalve als er paniek en onraad is. Dan maken zij meer kabaal dat bij de burens te horen kan zijn.

De vogels klauteren de hele dag en zoeken hun vertier bij het verorberen van fruit dat in de vlucht aanwezig is.

Het fokken met de Steenparkiet.

Steenparkieten zijn soms in hun tweede jaar broedrijp.

Ervaren fokkers geven de voorkeur aan wat oudere vogels.

Het broedseizoen begint in de maand maart en kan doorlopen tot en met augustus.

De vogels broeden in een dicht broedblok met de afmeting 30x30x50 en een invliegopening van 5.5 cm. Het invlieggat moet van het licht af geplaatst worden.

Als nestmateriaal gebruiken ze de houtensnippers die ze van de zijwand van het broedblok af knagen.

Per jaar wordt een broedronde gehouden.

Tijdens iedere broedronde leggen de vogels 3 tot 5 eieren, die soms gezamenlijk worden uitgebroed.

De broedtijd duurt 21 - 24 dagen vanaf het moment dat de pop gaat broeden.

Afhankelijk van de conditie van het broedpaar en de broedomstandigheden komt veelal tenminste 75% van de gelegde eieren uit.

De ouders brengen zelf hun jongen groot. Dit verloopt goed daar er tot aan de jeugdruï geen opvallende sterftcijfer kan worden vastgesteld.

De jongen komen vlot door de jeugdruï. Na de eerste jeugdruï komen de jonge vogels op kleur. Na de jeugdruï volgt geen specifiek trainingstraject om het de vogels deel te nemen aan een tentoonstelling.

Bijlage 1 van het Besluit houders van dieren (2014) geeft aan dat de wettelijke periode waarop de jongen van de ouders mogen worden gescheiden 70 dagen bedraagt.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Parkieten Sociëteit, 195, no.4, blz. 150 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Door de NBvV zijn voor de soorten uit het geslacht *Pyrrhura* standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater.

De Steenparkiet heeft als basisvoeding een goed zaadmengsel voor Grote Parkieten nodig. Dit mengsel moet tenminste uit de volgende zaden bestaan: witsaad, boekweit, hennep, saffloer en tenminste paddi.

Aanvullend haver, tarwe, fruit, bessen en wilde zaden en kruiden worden gegeven.

Naast een goed zaadmengsel kan in het broedseizoen eivoer voor parkieten en universeelvoer met garnalen en levende insectenlarven worden gegeven. Aanvullend kunnen gedroogde kreeftjes worden gevoerd. Het zachtvoer kan rul worden gemaakt met geraspte appel en winterpeen.

Ook kan honing worden toegevoegd.

ter voorkoming van luis en mijt kan knoflookpoeder door het zachtvoer worden gemengd.

Voor de bevordering van de spijsvertering kan grit en kiezel een goede aanvulling zijn.

De vogels krijgen ieder dag vers en schoon bad- en drinkwater. Beide worden verstrekt in open schalen van 30 cm doorsnede..

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Steenparkieten die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De parkiet wordt gedurende 5 jaar als Eigen Kweek vogel gevraagd.

Tijdens een tijdelijke tentoonstelling wordt de vogel ondergebracht in een kleine kistkooi.

Identificatie en registratie.

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage B, moeten om gehouden te mogen voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring.

Ook het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien worden van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringdiameter is 5 mm.

De houder van een ongeringde vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage B van de Europese soortenlijst moet kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de Steenparkiet niet verplicht.

Aankoop en Verkoop.

De aanschaf van Steenparkieten als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Omdat de Steenparkiet geplaatst is op de Europese soortenlijst, bijlage B, moet de verkoper voor iedere verkochte vogel een overdrachtverklaring opstellen en een exemplaar daarvan beschikbaar stellen aan de koper.

Daarnaast verdient het aanbeveling ook een kopie van deze houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen.

Na aankoop van een vogel bij een fokker moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Steenparkiet is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Papegaaiachtige vogels en parkieten kunnen veel geluid produceren.

Als deze bedrijfsmatig worden gehouden wordt het vogelverblijf een inrichting genoemd. (bedrijfsmatig is b.v. een op winst gerichte bedrijfsmatige exploitatie)

Dan is de Wet milieubeheer van toepassing.

Indien papegaaiachtige vogels en parkieten hobbymatig worden gehouden is er geen sprake van een Wet milieu-inrichting, maar geldt de Algemene Politie Verordening APV.

De APV regelt het volgende:

(Geluid)hinder door dieren:

Diegene die de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor de omwonende of overigen voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.

Advies: raadpleeg voor de bouw van een vogelverblijf voor papegaaiachtige vogels en parkieten altijd eerst de Gemeente van uw woonplaats.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Steenparkieten enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Medewerking is verleend door de leden en het bestuur van de Algemene Bond van houders van Parkieten en Papegaaiachtigen.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Hugo Mooren, fokker van Steenparkieten.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen voor Pyrrhura soorten, samengesteld door de Keurmeestervereniging Tropische vogels en Parkieten, uitgegeven door de NBvV, 2020, blz. 45.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013-2

Joseph M. Forschaw, *Parrots of the World*, ISBN 978 1408130346

Adri van Kooten, Heinz Schnitke en Herman Kremer, *Papegaaien en Parkieten handboek 2013* in 2 delen.

Thiely de Moor, *Papegaaien van A tot Z, alles wat u moet weten over het houden van papegaaien*, Bloemendaal uitgevers, 2007, ISBN 978 9077462362.

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 1997, deel 4, ISBN 8487334229

Links.

BirdLife International 2012. *Pyrrhura rupicola*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

www.parkietensocieteitnoord-middenlimburg.nl

Specifieke houderijrichtlijn Sandia Steenparkiet

2021, versie 1.2

NBvV code K. 30.001.008

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Psittaciformes = papegaaiaachtigen
Familie: Psittacidae
Geslacht: Pyrrhura

Soort: **Pyrrhura rupicola sandiae**

Soorten/ondersoorten:

De Sandia Steenparkiet is een ondersoort van
Pyrrhura rupicola rupicola.

Land van herkomst:

Bolivia, Plurinational States of; Brazil; Peru

Oorspronkelijk biotoop:

Dicht begroeide gebieden, in boomtoppen, tussen de bladeren.

Beschrijving vogel:

De lengte van deze parkiet is 25 cm. Er is geen verschil in de kleur tussen de man en pop. Het verdient aanbeveling daartoe een endoscopisch of DNA onderzoek via de veren te laten uitvoeren.

De snavel is grijs zwart. Rond het oog loopt een onbevederde witte oogring. De ogen zijn donkerbruin.

Het voorhoofd is donkerbruin/zwart. De schedel is donker bruin. De wangen en oorstreek zijn olijfgachtig groen, aan de randen diep groen

De nek en zijkanten van de nek zijn donkerbruin tot zwart met een smalle bruingele tot witte V-vormige omzoming.

De rug en stuit zijn groen.

De hals is donkerbruin tot zwart met een smalle bruingele tot witte V-vormige omzoming. De borst is donkerbruin met ook een bruingele tot witte omzoming. De flanken zijn groen. De buik en onderlichaam zijn groengeel, plaatselijk iets bruin met mogelijk enkele rode veertjes.

De rugdekmantel en vleugeldekveren zijn groen De vleugelboog en vleugelzoom is rood. De grote buitenste vleugelpennen zijn groenblauw. De ondervleugel is groen.

De poten zijn donker grijs met grijs zwarte nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:

- onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
Verordening (EU) Nr. 2017/160 van 20 januari 2017
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

De Sandia Steenparkiet staat op de CITES appendix II en op de Europese soortenlijst, bijlage B.

In de versie 1.2 van 2019 is de rubriek Aankoop en Verkoop aangepast aan de nieuwste CITES richtsnoer.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Near Threatened NT ver 3.1, 2012 = gevoelig

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Sandia Steenparkiet** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen¹⁵ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

¹⁵ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Sandia Steenparkiet lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij papegaaiachtigen bekend zijn.

Veel voorkomende ziekten bij papegaaien en parkieten zijn::

Virale aandoeningen;

Bacteriële en mycotische aandoeningen;

Parasitaire aandoeningen;

Voedingsgerelateerde stoornissen;

Vederafwijkingen;

Intoxicaties;

Reproductiestoornissen;

Overige frequent voorkomende aandoeningen zoals:

jicht, kropstase, luchtzakscheuren, tumoren, doorgroeien van snavel

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van voliëre- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Sandia Steenparkiet.

De Sandia Steenparkiet is een voliërevogel .

De vogels kunnen ondergebracht worden in vluchten. De voorkeur gaat dan uit naar een lange vlucht met bijvoorbeeld afmetingen van 300 x 85 (100) x 200 cm. (lxbxh).

In de vlucht wordt een koppel ondergebracht. Gelet op het natuurlijke territoriumgedrag moeten hierbij geen andere vogelsoorten worden geplaatst. Vogels die in een buitenvoliëre of vlucht zijn ondergebracht moeten bij voorkeur ook kunnen beschikken over een nachtverblijf dat droog en tochtvrij is en waarin de luchtvochtigheid ca. 60% bedraagt. Het aantal lichturen in het binnenverblijf moet tenminste 14 uur zijn. In de wintermaanden moet het nachtverblijf verwarmd worden tot ongeveer 15 graden. In het nachtverblijf moeten altijd een of meerdere broedblokken opgehangen worden omdat deze ook gebruikt worden als slaapverblijf.

Om te voldoen aan hun natuurlijk gedrag om te knagen is het wenselijk dat de vlucht wordt verrijkt met verse takken van wilgen d.i. de zachte wilg(die met de ronde bladen en niet met de scherpe van de knotwilg, berken of onbespoten fruitbomen).

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Sandia Steenparkiet is aanvullend onderstaand van toepassing:

Sandia Steenparkieten zijn levendige en sterke vogels die snel vertrouwd raken aan hun verzorger.

Het hele jaar door zijn alle Pyrhura soorten in groepen te vinden en kwetteren overdag aardig wat naar hun groepsgenoten, behalve als er paniek en onraad is. Dan maken zij meer kabaal dat bij de burens te horen kan zijn.

De vogels klauteren de hele dag en zoeken hun vertier bij het verorberen van fruit dat in de vlucht aanwezig is.

Het fokken met de Sandia Steenparkiet.

Sandia Steenparkieten zijn soms in hun tweede jaar broedrijp.

Ervaren fokkers geven de voorkeur aan wat oudere vogels.

Het broedseizoen begint in de maand maart en kan doorlopen tot en met augustus.

De vogels broeden in een dicht broedblok met de afmeting 30x30x50 en een invliegopening van 5.5 cm. Het invlieggat moet van het licht af geplaatst worden.

Als nestmateriaal gebruiken ze de houtensnippers die ze van de zijwand van het broedblok af knagen.

Per jaar wordt een broedronde gehouden.

Tijdens iedere broedronde leggen de vogels 3 tot 5 eieren, die soms gezamenlijk worden uitgebroed.

De broedtijd duurt 21 - 24 dagen vanaf het moment dat de pop gaat broeden.

Afhankelijk van de conditie van het broedpaar en de broedomstandigheden komt veelal tenminste 75% van de gelegde eieren uit.

De ouders brengen zelf hun jongen groot. Dit verloopt goed daar er tot aan de jeugdruï geen opvallende sterftcijfer kan worden vastgesteld.

De jongen komen vlot door de jeugdruï. Na de eerste jeugdruï komen de jonge vogels op kleur. Na de jeugdruï volgt geen specifiek trainingstraject om het de vogels deel te nemen aan een tentoonstelling.

Bijlage 1 van het Besluit houders van dieren (2014) geeft aan dat de wettelijke periode waarop de jongen van de ouders mogen worden gescheiden 70 dagen bedraagt.

Inventarisatie fokverslagen.

Er zijn geen fokverslagen aangetroffen.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Door de NBvV zijn voor de soorten uit het geslacht *Pyrrhura* standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater.

De Sandia Steenparkiet heeft als basisvoeding een goed zaadmengsel voor Grote Parkieten nodig.

Dit mengsel moet tenminste uit de volgende zaden bestaan: witzaad, boekweit, hennep, saffloer en tenminste paddi.

Aanvullend haver, tarwe, fruit, bessen en wilde zaden en kruiden worden gegeven.

Naast een goed zaadmengsel kan in het broedseizoen eivoer voor parkieten en universeelvoer met garnalen en levende insectenlarven worden gegeven. Aanvullend kunnen gedroogde kreeftjes worden gevoerd. Het zachtvoer kan rul worden gemaakt met geraspte appel en winterpeen.

Ook kan honing worden toegevoegd.

ter voorkoming van luis en mijt kan knoflook poeder door het zachtvoer worden gemengd.

Voor de bevordering van de spijsvertering kan grit en kiezel een goede aanvulling zijn.

De vogels krijgen ieder dag vers en schoon bad- en drinkwater. Beide worden verstrekt in open schalen van 30 cm doorsnede..

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Sandia Steenparkieten die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De parkiet wordt gedurende 5 jaar als Eigen Kweek vogel gevraagd.
Tijdens een tijdelijke tentoonstelling wordt de vogel ondergebracht in een kleine kistkooi.

Identificatie en registratie.

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage B, moeten om gehouden te mogen voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring.
Ook het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien worden van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringdiameter is 5,4 mm.

De houder van een ongeringde vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage B van de Europese soortenlijst moet kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen.
De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de Sandia Steenparkiet niet verplicht.

Aankoop en Verkoop.

De aanschaf van Sandia Steenparkieten als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt. Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Omdat de Sandia Steenparkiet geplaatst is op de Europese soortenlijst, bijlage B, moet de verkoper voor iedere verkochte vogel een overdrachtverklaring opstellen en een exemplaar daarvan beschikbaar stellen aan de koper.

Daarnaast verdient het aanbeveling ook een kopie van deze houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen.

Na aankoop van een vogel bij een fokker moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Sandia Steenparkiet is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Papegaaiachtige vogels en parkieten kunnen veel geluid produceren.

Als deze bedrijfsmatig worden gehouden wordt het vogelverblijf een inrichting genoemd. (bedrijfsmatig is b.v. een op winst gerichte bedrijfsmatige exploitatie)

Dan is de Wet milieubeheer van toepassing.

Indien papegaaiachtige vogels en parkieten hobbymatig worden gehouden is er geen sprake van een Wet milieu-inrichting, maar geldt de Algemene Politie Verordening APV.

De APV regelt het volgende:

(Geluid)hinder door dieren:

Diegene die de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor de omwonende of overigen voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.

Advies: raadpleeg voor de bouw van een vogelverblijf voor papegaaiachtige vogels en parkieten altijd eerst de Gemeente van uw woonplaats.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Sandia Steenparkieten enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, -ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Medewerking is verleend door de leden en het bestuur van de Algemene Bond van houders van Parkieten en Papegaaiachtigen.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Hay Smeets, fokker van Sandia Steenparkieten.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen voor Pyrrhura soorten, samengesteld door de TC Tropische vogels en Parkieten, uitgegeven door de NBvV, 2020, blz. 38.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013-2

Joseph M. Forschaw, *Parrots of the World*, ISBN 978 1408130346

Adri van Kooten, Heinz Schnitke en Herman Kremer, *Papegaaien en Parkieten handboek 2013*, in 2 delen.

Thiely de Moor, *Papegaaien van A tot Z, alles wat u moet weten over het houden van papegaaien*, Bloemendaal uitgevers, 2007, ISBN 978 9077462362.

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 1997, deel 4, ISBN 8487334229

Links.

BirdLife International 2012. *Pyrrhura rupicola*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

www.parkietensocieteitnoord-middenlimburg.nl

Bijlage A

Huisvestingsmatrix voor vogels uit cluster 7e

Parkieten

Grootte van de vogel	Jaarcyclus	Huisvesting systeem	Aantal vogels
	Rustperiode	Buitenvolière met nachthok Buitenvlucht met nachthok Binnen volièrè Binnen vlucht Inclusief broedblokken die ook gebruikt worden als slaapnesten Vluchtkooi 120 x 100 x 80 cm.	
	Voorbereiding broedseizoen	Het aanbrengen van nestkastjes of broedblokken in de volièrè, vlucht of nachthok.	
	Broedseizoen	Nestgelegenheid in vluchten, volièrès en aangebouwde nachthokken.	
	Rustperiode Incl. ruiperiode	In volièrè, vlucht of vluchtkooi	
Vogels tot 24 cm.	Voorbereiding deelname aan evenementen	Kooi 120 x 40 x 50 cm. of kleine volièrè	
	Deelname aan tijdelijke evenementen	Voorgeschreven Tentoonstellingskooi – of volièrè	
	Rustperiode	Zie start matrix	

Parkieten worden gehouden in volièrès en vluchten met, bij voorkeur, een aangebouwd nachthok.

Ter voorbereiding op de deelname aan een tijdelijke tentoonstelling worden de kleine vogels tot ca. 24cm. ondergebracht in grote kooien,

De grote soorten in binnenhuis opgestelde kleine volièrès.